

ELKE WEEK VERSCHIJNT EEN NIEUW COMPLEET VERHAAL

Cord Syster

genaamd
RAFFLES
DE GROOTE ONBEKENDE

De Juweelen van den Aartshertog.

20 cent

No. 1092

De graaf ving den juwelier als het ware op zijn rechtervuist op.

Elke aflevering bevat een volledig verhaal

UITGAVE VAN DEN ROMAN- BOEK- EN KUNSTHANDEL, LEIDSCHEGRACHT 72, AMSTERDAM.
Exploitant voor België H. JANSSENS, Vaderlandstraat 46. GENT.

NIEUWE SERIE

De Juweelen van den Aartshertog

Nadruk verboden. — Alle rechten voorbehouden.

Zie pag. 32

Aanbieding Medische Encyclopaedie fl. 4.50

HOOFDSTUK I.

EEN DAGBLAD-BERICHT.

Omstreeks tien uur in den morgen zaten, onder het zonnescherm, hetwelk het terras van het „Hotel des Anglais” te Genua overliefelde, een tweetal heeren aan een der tafeltjes, die in stilte genoten van de voortreffelijke koffie die voor hen op het marmeren blad stond en verder hun aandacht verdeelden tusschen de bevallige vrouwen uit het volk — vooral de Genuesche vrouwen uit de volksklasse zijn befaamd om haar schoonheid — de lastdragers in hun schilderachtige kleedij met hun korte broek, bloote, gebruide beenen en den rooden doek om het hoofd geknoopt, teneinde het te beschermen tegen de brandende zonnestralen, die, ofschoon de lente nog niet halverwege gevorderd was, onbarmhartig het plaveisel van de verrukkelijke stad aan de Middellandsche Zee zengden, de schreeuwende voerlieden, die zelfs hun Parijsche collega's in het kernachtige vloeken verreweg de baas waren, de visschers met hun netten en roeispanen over den schouder, de luidgillende verkoopers

van verfrisschende dranken en de dames en heeren, die over het plein voor het hotel slenterden, zooals een Italiaan dat alleen kan.

De beide heeren waren eenvoudig maar met smaak gekleed, en aan de kleur van hun oogen, zoowel als aan hun geheele verschijning was het duidelijk te zien, dat zij vreemdelingen waren en zeker niet geboren in het land, waar de citroenen groeien.

De oudste, een man van slanken, maar gespierden lichaamsbouw, had doordringende, staalgrijze oogen, waarboven zich een paar fijngeteekende wenkbrauwen welfden.

Zijn haar begon aan de slapen reeds eenigszins te grijzen, maar nog geen rimpel vertoonde zich in het krachtig geteekende gelaat, met zijn stoutmoedige, van ijzeren wilskracht getuigende uitdrukking.

Zijn metgeze was op zijn minst tien jaar jonger en mocht zich gelukkig prijzen in het bezit van een paar helder blauwe oogen, een fijn geteekenden mond en gevulde, blozende

wangen.

De oudste der beide mannen was blijkbaar geoefend in alle mogelijke soorten van sport, waarop zijn lenige, gespierde gestalte duidelijk wees.

Maar ook de snelle, besliste bewegingen van zijn metgezel verrieden, dat hij een groot deel van zijn leven in de buitenlucht doorbracht en aan velerlei lichaamsbewegingen besteedde.

Scotland Yard zou zich bijzonder verheugd hebben, als het eens zeer nauwkeurig, zonder dat een vergissing mogelijk was, geweten had, wie deze man met zijn groote grijze oogen en zijn aristocratische witte handen was, die aan dat tafeltje zat op het terras van het „Hotel des Anglais” — want hij was niemand anders dan John Raffles, de lang en vruchteloos gezochte, stoutmoedige avonturier, die, eerst spottenderwijs, maar later in ernst, door de beambten van het Londensche Hoofd-commissariaat van Politie „De Groote Onbekende” werd genoemd!

En toch zat de befaamde Lord Lister, alias John Raffles, hier zoo rustig, alsof hij zich volkomen veilig gevoelde.

Het geheim van die zekerheid en die rust lag enkel en alleen in het wonderbaarlijke talent van den ondernemenden gentleman-avonturier, om, telkens wanneer dit noodig mocht zijn, een ander uiterlijk aan te nemen.

In de kunst van het vermommen had Raffles het door een jarenlange oefening en door toepassing van middelen, welke hem alleen bekend waren, zoover gebracht, dat hij reeds herhaaldelijk in het bijzijn van den Hoofd-inspecteur van politie te Londen zelf, met een kopje thee in de eene hand en een sigaret in de andere, over den geheimzinnigen John Raffles had gepraat, bijna den ganschen avond lang!

De zaak was, dat niemand op Scotland Yard nauwkeurig kon zeggen, hoe Raffles er eigenlijk uitzag.

Men had zeker wel een dozijn persoonsbeschrijvingen van hem — en men had er evengoed in het geheel geen kunnen hebben, want zij waren op twaalf verschillende personen toepasselijk

De een, die Raffles een vluchtig oogenblik bespeurd had, of althans had meenen te bespeuren, verklaarde, dat hij lang en slank was, bijna mager — een collega hield stijf en strak vol, dat Raffles eerder klein was te noemen, en een derde noemde hem zelfs corpulent!

De eene agent verklaarde met de grootste beslistheid, dat Raffles lichtblauwe oogen had,

een tweede wilde er op zweren, dat die oogen donkergrijs waren.

Ja, zelfs was er een persoonsbeschrijving van den Groten Onbekende voorhanden, waarin de kleur van zijn oogen „kastanjebruin” werd genoemd!

Wat de kleeding betreft, welke hij gewoonlijk droeg — er was geen uniform in het geheele Vereenigde Koninkrijk, van brievenbesteller af tot Admiraal van de Vloot toe, of Raffles had haar wel eens gedragen!

Maar zijn werkelijk gelaat, de man, die John Raffles was, hij, die zich ook wel Lord Edward Lister noemde — dat had nog niemand van de Londensche politie ooit gezien!

En die man zat nu hier, en genoot rustig van zijn kop koffie, nu en dan een trekje doende aan een voortreffelijke Egyptische sigaret.

De jonge man, die tegenover hem zat, was zijn trouwe, onafscheidelijke vriend, zijn metgezel in vele zijner avonturen, Charles Brand — een van de drie of vier mannen op de geheele wereld die de ware identiteit van den Groten Avonturier kenden.

De beide vrienden hadden bijna een half uur zwindend tegenover elkaar gezeten, toen Brand begon:

„Het is hier verrukkelijk! Bijna geen publiek om ons heen — de zon schijnt heerlijk aan een wolkenloozen hemel — het schouwspel, dat zich aan ons voordoet, is schilderachtiger dan ik in mijn stoutste droomen heb kunnen denken, ik gevoel mij hier rustig, ik zou hier wel eenige weken willen blijven!”

„Wat je indrukken betreft, Brand — die deel ik in zekeren zin,” zeide Raffles langzaam, „maar wat het hier blijven aangaat — een mensch is maar zelden de meester over zijn daden!”

„Hoe bedoel je dat?” hernam Brand verwonderd. „Niemand kan je toch beletten, om zoo lang hier te blijven als je verkiest?”

„Dat zou ik niet zoo grif durven beamen, mijn waarde! Een man in mijn omstandigheden kent slechts uiterlijke rust — hij moet er dag en nacht op bedacht zijn, meer overhaast dan hem lief is, de plek te verlaten, waar hij zich bevindt!”

„Maar in dit geval gevoel ik mij toch volkomen gerust, Edward!” zeide Brand. „Je laatste onderneming is met volslagen succes bekroond en de politie is blijkbaar het spoor volkomen bijster!”

„Dat is zij nu — maar niemand kan zeggen, of zij het zal blijven!” hernam Raffles bedaard. „Het toeval kiest soms grillige wegen! En

het heeft nog een anderen onaangename karaktertrek — het treedt steeds zeer onverwacht op, anders zou het ook geen toeval zijn. Met dat al geloof ik, dat wij hier een week zullen uitrusten van onzen inspannenden arbeid! De zaak-Frézoul is volkomen naar wensch afgeloopen — ik heb een schreeuwend onrecht kunnen herstellen, en bovendien heb ik er nog ongeveer vierhonderd duizend Francs van opgestoken!”

Raffles doelde hier op de geruchtmakende zaak van den verdwenen Parijschen bankier Frézoul, waar omtrent de Fransche dagbladen van dien tijd breedvoerige relazen bevatten, die niet alle waren vrij te pleiten van heel wat fantasie.

Geen van die bladen had echter geweten en geen er van zou het waarschijnlijk ooit te weten komen, welke zeer belangrijke rol de Engelsche Gentleman-avonturier had gespeeld in de epiloog van deze tragi-comedie.

Het naspel had de stad Turijn als tooneel gehad, en zoo kwam het dan ook, dat Raffles, na een groot onrecht te hebben goed gemaakt, door den bankier Alphonse Frézoul bedreven, te Genua op twee uren sporens van Turijn was komen uitblazen van de vermoeienissen.

Had Brand zijn zin gekregen, dan zouden de beide vrienden daar in die heerlijke stad maanden en maanden hebben doorgebracht, genietend van de verrukkelijke omgeving en weergaloos schoone lente.

Maar de jonge man wist wel, dat dit tijdperk van onbezorgd genieten onmogelijk lang zou kunnen duren.

Soms leek het wel, of Raffles voortgedreven werd door een onnatuurlijke onrust, die het hem onmogelijk maakte, lang op eenzelfde plek te vertoeven.

Hij had alle punten der aarde bezocht, overal had zijn zucht naar avonturen hem heen gedreven — hij kende niet alleen de groote steden van China, maar hij was ook doorgedrongen tot in de meest onherbergzame gedeelten van Mandsjoerije en Tibet, de Russische steppen hadden geen geheimen meer voor hem en hij kon even belangwekkend verhalven van de Argentijnsche Pampas als van de sneeuwvlakten aan de Yukon.

Hij scheen zich even thuis te gevoelen onder de brandende keerkringszon als in het ijzige Noorden — de gezondheid van dien man moest wel van ijzer zijn, want nimmer werd hij aangetast door malariakoortsen, en evenmin door scheurbuik, die noodlottige, veel voor-

komende ziekte, waaraan de meeste poolreizigers blootstaan, zoodra zij door den nood gedwongen, bijna uitsluitend dierlijk voedsel moeten nuttigen.

Aan dit alles dacht Brand en onwillekeurig slaakte hij een zucht als hij dacht, dat deze heerlijkheid wel eens al te kort duren kon.

Raffles bezat millioenen, hij had een groot aantal buitens en huizen, verreweg de meeste daarvan omdat zij onmisbaar waren bij de uitoefening van zijn zonderling beroep, hij had in het dagelijksch leven een paar goede vrienden en massa's goede kennissen, hij was zoo gezond als men maar verlangen kon, hij blonk uit op velerlei gebied — en toch dacht hij er niet aan, dit leven vol gevaren, dit avontuurlijk bestaan prijs te geven!

Menigmaal had hij Brand verklaard, in een van die buien van cynische openhartigheid, dat hij nog lang niet genoeg bijeen had gestolen — er mankeerde nog heel wat zan!

Alvorens hij maar een gering gedeelte had kunnen goedmaken van het onrecht, dat hij allerwegen waarnam, zou hij nog zeer vele malen de brandkasten zijner medeschepselen, voor zoover zij zeer rijk waren, van binnen moeten bezien!

Op dit oogenblik naderde een kellner, die een blad met eenige ververschingen en een paar dagbladen droeg.

Brand keek den man tamelijk onverschillig aan — en toch was die kellner de drager van wat Brand weinige minuten later „het noodlot” zou noemen.

Raffles greep namelijk den man in het langsluipen met een traag gebaar bij zijn rokspannen vast en nam hem zonder een woord te spreken de bladen af.

De kellner bleef een oogenblik verbluft staan en mompelde toen, met een angstigen blik in de richting van een tafeltje, dat een tiental meters verder stond en waaraan een heer met een vervaarlijke grijze snor en wenkbrauwen als knevels gezeten was:

„Neem mij niet kwalijk, signor. Die bladen.....”

„Wel wat is er met die bladen?” vroeg Raffles bedaard.

„Zij waren eigenlijk bestemd voor den Capitano!”

„Dan moet de Capitano maar even wachten, of je kunt hem ook andere brengen.” hernam Raffles, volkomen onverschillig voor de gevolgen.

„Maar er zijn geen andere, mijnheer!” her-

nam de kellner wanhopig. „De Capitano zal woedend zijn!”

Op dit oogenblik wendde de man met de grijze snor zich om, sloeg met zijn rieten wandelstok op de balustrade en brulde, zoodat het over het geheele terras te hooren was:

„Corpo di Liga! Kellner! Waar blijven mijn bladen?”

De kellner leek wel een voet in elkaar te schrompelen en beefde als een espenblad.

„Daar heb je het al! De Capitano vraagt om zijn bladen! Geef ze mij alsjeblieft terug, mijnheer! U kunt ze lezen, nadat de Capitano ze gehad heeft!”

Een oogenblik scheen Raffles te aarzelen — maar toen viel zijn blik op het opgezette, verbolgen gelaat van den kapitein, die er vast van overtuigd scheen te zijn, dat niemand zijn wenschen zou durven weerstaan, en onmiddellijk was zijn besluit genomen — de Capitano mocht van woede barsten, maar zijn zin zou hij ditmaal eens niet krijgen!

En Raffles vouwde doorbedaad een der kranten open en begon er in te lezen.

Maar hij had nog geen twee regels gelezen, of het blad werd als bij tooverslag uit zijn handen geslagen!

Dat was het werk van het rieten wandelstokje van den kapitein, die wijdbeens voor Raffles stond en hem toebulderde:

„Weet u wel, mijnheer — dat u mijn krant leest?”

„Pardon, mijnheer — ik las erin, maar een onbeschofte vlegel heeft ze mij zooeven uit de handen geslagen!” zei Raffles doodbedaad.

„Waagt u dat tegen mij te zeggen, mijnheer?” schreeuwde de kapitein, die bijna schuimbekte van woede. „Ik heb het eerst recht op die kranten, mijnheer! Ik ben hier al jaren stamgast! Ik ben kapitein in het Italiaansche leger, mijnheer!”

„En ik mijnheer — ik ben hier vreemdeling en ik dank den hemel, dat ik niet als Italiaan geboren ben en dus niet onder uw bevelen als luitenant behoef te dienen!”

„Dat is een belediging, mijnheer!”

„Het heeft er althans veel van, mijnheer!”

„En denkt u, dat ik mij dat laat aanleunen?”

„Ik weet het niet — ik zal rustig afwachten en het dan wel zien!”

„Ik zal u wat zeggen, mijnheer! U lijkt veel op een van die vervloekte Engelschen, die tijdens den oorlog met mij den spot hebben gedreven — met mij en met onze wijze van oorlogvoeren!”

„Ik lijk er niet alleen op, mijnheer — ik

ben er een,” hernam Raffles kalm.

„Welnu, mijnheer — ik heb u zooeven het blad uit de handen geslagen — voor die laatste belediging zal ik mijn rotting op uw onbeschaamde facie laten neerdalen! Ik zal u toonen, wat een Italiaansch kapitein doet, wanneer hij beledigd wordt!”

Reeds ging het rietje de hoogte in — maar neerdalen deed het niet.....

Raffles stak slechts even zijn gebalde linkert vuist uit en trof den beklagenswaardigen kapitein ter hoogte van de hartkuil, even boven de maag.

Nu is voor een corpulent man de maagstreek een uiterst kwetsbare en gevaarlijke plek.

De kapitein stooft eerst een pas of vijf achteruit, dansspasjes makend, als een balletteuse en vouwde toen met raadselachtige snelheid dubbel, zoodat hij met zijn handen op den marmeren vloer van het terras kwam te steunen.

Maar nog scheen de slag zijn uitwerking niet geheel te hebben gehad, want daarbij liet de capitano het niet — hij gleed zachtjes terzij en kwam tenslotte op zijn achterdeel te zitten, leunend tegen de balustrade van het terras en verdwaasd om zich heen ziende, alsof hij niets, wist van den tijd, noch van de plek, waar hij zich bevond, noch van het jaar, waarin hij leefde.

Raffles scheen echter van dit alles niets gezien te hebben, want hij was alweer gaan zitten, na het blad te hebben opgenomen en was alweder druk aan het lezen, toen de kapitein met inspanning van al zijn krachten overeind krabbelde, naar adem hijgend en volkomen paars in het gelaat.

Een paar kellners en bezoekers waren komen toeschieten, maar niet zoo vlug, of het geheele voorval behoorde reeds tot het verleden.

De kapitein stond nu op zijn beenen, een der kellners gaf hem zijn hoed, een tweede zijn handschoenen, een derde zijn wandelstokje aan.

Hij griste hun deze voorwerpen af en kwam steunend, blazend en hijgend weder naar Raffles toe.

Vlak voor hem haalde hij diep adem en begon:

„Uw k.....”

Raffles keek even van zijn blad op en zag den kapitein verwonderd aan.

„Praat u tot mij, mijnheer? U schijnt iets van mij te wenschen?”

„Uw ka.....!”

„Praat wat ik u bidden mag wat duidelijker,

mijnheer ! Ik ben niet sterk in het oplossen van raadseltjes !”

„Uw kaartje !” kwam het eindelijk met groote moeite over de lippen van den bijna van woede stikkenden kapitein.

„Mijn kaartje ! Wat wilt gij in 's hemelsnaam met mijn kaartje doen ?” vroeg Raffles.

„Ik wil u er het mijne voor in ruil geven, mijnheer !” briepte de kapitein.

„Maar ik wil uw kaartje in het geheel niet hebben, mijnheer !” kwam Raffles bedaard.

„Wat zou ik er mee moeten doen ?”

„U begrijpt mij dus niet, mijnheer ? Ik wil met u duelleeren, tenminste wanneer gij een gentleman zijt en laat ik u zeggen, dat ik op tien pas afstand een vinger van een handschoen schiet !”

„Laat mij u daarop mogen antwoorden, mijnheer ; dat ik op vijftig pas afstands een aas uit een kaart schiet — elf van de twaalf malen achtereen !” antwoordde Raffles kalm.

Plotseling scheen de kapitein merkbaar bedaarder te worden.

Hij brabbelde eenigen tijd achter elkaar onverstaanbare klanken waarvan niemand de beteekenis begreep, drukte zijn hoed diep in de oogen, mompelde iets van „inglese maledetto” — en ging zijns wegs !

Raffles keek hem met een ironisch glimlachje na en wendde zich daarop tot Brand, die niet zonder schrik den voortgang van dit intermezzo had gadegeslagen.

„Wat is je oordeel over dien onbeschoften Italiaan ?” vroeg hij.

„Wel ik ben er van overtuigd, dat je hem niet als specimen van zijn soort kunt aanmerken !” antwoordde Brand. „Ik vind overigens, dat je hem wel wat ruw behandeld hebt !”

„Niet ruwer dan hij het mijne krant deed !” antwoordde Raffles. „Maar van krant gesproken — ik heb hier een aardig berichtje gelezen — je zult mij een genoegen doen, door er eveneens

kennis van te nemen !”

En met een eigenaardig glimlachje om de lippen reikte hij Brand het blad toe.

De jonge man keek Raffles een oogenblik onderzoekend aan en vestigde toen zijn blik op het hem aangewezen berichtje, dat als volgt luidde :

De verkoop der Oostenrijksche Kroonjuweelen.

Beslaglegging

op particulier bezit van een Aartshertog.

Onze particuliere correspondent meldt ons uit Frankfort :

Volgens een bericht van de „Frankfurter Zeitung” uit Weenen is in de Oostenrijksche Kamercommissie medegedeeld, dat op den 1sten December 1918, dus nog vóór de vorming der Oostenrijksche Republiek, een groot gedeelte van de Oostenrijksche kroonjuweelen naar Zwitserland is gebracht waar zij zich nu nog bevinden, die het eigendom zijn van Aartshertog Franz.

Deze heeft geweigerd, n deze aangelegenheid een scheidsgerecht uitspraak te laten doen. Hij heeft er echter n toegestemd, voorloopig den verkoop der juweelen uit te stellen. Op een gedeelte van het particulier vermogen van den Aartshertog, ten bedrage van 20 000.000 kronen, hetwelk zich in Oostenrijk bevindt, is bij wijze van waarborg beslag gelegd.”

Brand had dit korte bericht snel doorgelezen, liet nu de krant zakken en keek Raffles vragen daan.

„Ik vind het bericht niet zoo bijzonder belangwekkend !” zeide hij. „Waarom laat je het mij eigenlijk lezen ?”

„Omdat ik het wél belangwekkend vind — en dat ik een idee heb, dat de Zwitsersche lucht mij verbazend goed zou doen !”

HOOFDSTUK II.

EEN AVONTUURLIJK VOORNEMEN.

Brand liet zich achterover in zijn stoel vallen en zette den kop koffie, dien hij juist aan zijn mond wilde brengen, zoo hardhandig neer, dat het weinig had gescheeld, of hij had het voorwerp gebroken!

Toen barstte hij uit:

„Naar den duivel met den kellner, die hier met zijn bladen voorbij moet loopen en naar den duivel met dien Aartshertog en zijn juweelen!”

„Praat daar vooral niet zoo lichtvaardig over, mijn waarde!” zeide Raffles glimlachend. „Als je die juweelen kende, dan zou je je nog wel eens bedenken, voor je ze naar den duivel wenschte!”

„Ik heb ze nooit gezien en ik begeer ze ook niet te zien!” hernam Brand humeurig.

„Maar ik wel, Brand! Ik begeer ze daarentegen zeer vurig te zien — en niet alleen ze te zien, maar ze te hebben ook! Je kunt je geen voorstelling vormen van de schoonheid dier verzameling! Ik heb de juweelen gezien van de Tsaritsa — dezelfde rampzalige vrouw, die onder moordenaarshanden gevallen is, ik ken de juweelen van onze koningin, ik heb koningin Wilhelmina flonkerend van edelgesteenten in haar balzaal zien verschijnen en wat meer zegt, ik heb de kroonjuweelen gezien van den laatsten sultan van Turkije, zoowel als van den Shah van Perzië — maar ik geloof te mogen zeggen, dat zij, tenminste wat zuiver water betreft, in het niet zinken naast deze Oostenrijksche kroonjuweelen! Nog zelden zag ik zulke prachtig geslepen diamanten! Het is je natuurlijk ook bekend, dat, hoe grooter een diamant is, hoe moeilijker het valt, hem zuiver te slijpen! Er is onder de diamanten van aartshertog Franz een steen van eenigszins geelachtige kleur, die den vorm en ook de grootte heeft van een duivenei en die niet minder dan honderd-zeven-en-twintig facetten heeft! Dan is er een prachtige riviëra, die heeft toebehoord aan de moeder van den aarts-hertog, voorts een parelsnoer, bijna een meter lang, waaronder paarden zoo groot als een knikker en van een wonder-

baarlijken, geheimzinnigen glans, en dan een tiental zeer zeldzame zwarte parels, die een voor een tien duizend Pond Sterling waard zijn.”

Brand had met een grimmig gezicht zitten luisteren.

Toen Raffles gereed was met zijn geestdriftige opsomming, zeide de jonge man:

„Dat is heel mooi — en ik wil graag aannemen, dat die verzameling diamanten en paarden eenig, onovertreffbaar, weergaloos is! Ik zou alleen maar eens willen weten, in welk opzicht de waarde van die diamanten voor ons van eenig belang kan zijn!”

„Maar mijn waarde Brand — je weet, dat ik altijd een bijzonder groot liefhebber van diamanten ben geweest! Niet alleen houd ik er van om hun schoonheid, maar ook, en vooral, omdat zij zoo gemakkelijk te verbergen zijn, en omdat zij steeds hun waarde behouden! Hoe vaak is het mij niet gelukt, een paar diamanten ter waarde van twintigduizend Pond Sterling tæde te nemen, eenvoudig door ze, met een dun laagje gips overtrokken, met behulp van gouddraad achter twee kiezen vast te maken! Ik heb er altijd met plezier aan teruggedacht, hoe ik, met dat gestolen kapitaal in mijn mond, een ernstig gesprek voerde met een detective, die den brutalen diamantroover zocht!”

„Dat mag zoo zijn, Edward — en je weet, hoezeer ik je schrandtheid bewonder, maar in dit geval is er immers niet aan te denken, ons van die kostbaarheden meester te maken!”

Ik wil ze niet allemaal hebben — een groot gedeelte is mij voldoende!”

„Maar voor den drommel — het zal je zelfs niet gelukken de kleinste parel weg te nemen! Het zal volkomen onmogelijk zijn, je in dit geval iets van die juweelen toe te eigenen!”

„Waarom speciaal in dit geval?” vroeg Raffles bedaard.

„Waarom? Wat een vraag! Natuurlijk, omdat die juweelen evengoed bewaakt zullen zijn als de kroonjuweelen van ons eigen vorstenpaar!”

„Als je me daarmee denkt te verslaan, dan

heb je het mis!" hernam Raffles, terwijl hij een versche sigaret aanstak. „Het is me onbegrijpelijk, waarom je kunt denken, dat die juweelen van Koning George zoo voortreffelijk bewaakt worden! Wel man als ik lust had, kon ik ze overmorgen in mijn bezit hebben!"

„Wat is dat Edward — grootspraak? Dat ben ik niet van je gewend!" zeide Brand op verwijtenden toon.

„Je brengt mij in verzoeking, mijn waarde om je te toonen, dat het geen grootspraak is! En misschien zal ik je het bewijs later wel eens leveren! Nu wil ik het nog niet doen — de tijd is er nog niet rijp voor! Maar wat de juweelen van den Aartshertog betreft — zij worden bewaard naar ik toevallig heel goed weet, door een juwelier in Bern — zij liggen in een safe — en ik meen mij te herinneren, dat ik wel eens meer zulk een kluis van haar inhoud heb weten te ontdoen!"

„In ons eigen land, Edward! In een stad waar wij reeds jaren wonen! Terwijl je volop gelegenheid had, om je voorbereidselen te maken, en maanden lang de plaatselijke gesteldheid kon bestudeeren! In Zwitserland echter ben je op vreemden bodem, je zult geen gelegenheid hebben om de noodige maatregelen te treffen, men zal daar wantrouwend zijn jegens iederen vreemdeling — kortom, je hebt ongeveer alles tegen je!"

„Waarom praat je in het enkelvoud, Brand? Ben je soms voornemens mij dit werk geheel alleen te laten verrichten?"

„Dat weet je wel beter, Edward," antwoordde Brand op zachten toon. „Je weet heel goed, dat ik juist in zulk een onderneming, die ik niet aarzel als krankzinnig te bestempelen, je niet in den steek zal laten! Zoo ooit, dan zal ik nu gelegenheid hebben, je te toonen, dat ik je in het grootste gevaar trouw blijf!"

„Ik had ook niet anders verwacht, Brand, en ik geloof je de verzekering te kunnen geven, dat er aan de onderneming minder gevaar verbonden is, dan je je nu nog kunt voorstellen!"

Raffles deed een paar trekjes aan zijn sigaret, keek de blauwe rookwolkjes na en vervolgde:

„Of de Aartshertog zijn juweelen verkoopt of niet — ik geloof er meer nut uit te kunnen halen, dan hij ooit zal doen! Verkoopt hij ze, dan zal hij van de opbrengst een buiten, een motorjacht, een zeilschip — een paar huizen, wat weet ik koopen! Het nut van dat alles is problematisch! Verkoopt hij ze niet — des te beter, voor mij ten minste. Maar dan is hun nut nog twijfelachtiger, want in het andere geval hadden tenminste huizenmakelaars boot-

bouwers en automobielfabrikanten er voordeel van!"

„Ik heb het al gezien, Raffles — je plan schijnt ook ditmaal vast te staan!" zeide Brand zuchtend.

„Wij kunnen het immers in ieder geval probeeren!" hernam Raffles terwijl hij Brand glimlachend op de schouder klopte.

„Pardon — de poging moet gelukken, of zij moet niet ondernomen worden!" protesteerde Brand. „Een mislukking wil zooveel zeggen als een arrestatie, verhoor, de ont-hulling van je geheimen, de gevangenis — — neen, daaraan valt niet te denken! Als het plan niet zoodanig wordt voorbereid, dat mislukking zoo goed als uitgesloten is, dan doen wij verstandiger, er maar liever in het geheel niet aan te beginnen!"

„Dat is als een wijs man gesproken, Brand!" kwam Raffles spottend. „Ik geloof trouwens te mogen zeggen, dat je mij niet hebt leeren kennen als iemand, die in het wilde weg een gevaarlijk plan onderneemt! Ik wil je nu wel verklaren, dat ik reeds vroeger aan die juweelen heb gedacht, en ik heb dan ook reeds een soort veldtochtplan bedacht, en den toestand daarginds eens opgenomen. Ik heb je reeds gezegd, dat de juweelen bewaard worden in de brandkast van een juwelier te Bern. Hij is de grootste van de stad, en hij heeft een internationalen faam, dus wij kunnen er wel zeker van zijn, dat zijn safe niet zoo gemakkelijk te forceeren zal zijn."

„Bedoel je Eckstein?" riep Brand op levendigen toon.

„Ja, dien bedoel ik! Herr Heinrich Eckstein, die in de Breite Gasse te Bern woont. Waarom men dien breeden verkeersweg ooit een „Gasse" heeft genoemd, is raadselachtig, want die „steeg" behoort tot de fraaiste en breedste verkeerswegen van Bern!"

„Ja, ik herinner het mij! Men vindt er eenige bankgebouwen, fraaie heerenhuizen, eenige groote hotels en verder dure winkels!"

„Zoo is het — en een van die winkels behoort aan Herrn Heinrich Eckstein, den grooten juwelier!"

„Woont hij daar ook?"

„Ja, het geheele huis behoort hem toe, hij heeft het een paar malen reeds laten vergrooten, door er aan weerszijden een huis bij te trekken, en hij woont nu met zijn gezin op de tweede, derde en vierde verdieping. De eerste verdieping is ingericht als kantoorruimte — de man drijft ook een uitgebreiden handel in ruwe diamanten, en heeft een dertigtal employé's in dienst — en gelijkvloers is de eigen-

lijke winkelzaak, met wezenlijk goeden smaak ingericht, en die slechts bij nader onderzoek haar waren aard doet kennen, want men treft er bijvoorbeeld geen weidsche étalagekasten aan, van onder tot boven volgehangen met ringen, braceletten, horloges, dasspelden en andere fraaiigheden, maar slechts hier en daar staat een kleine vitrine van dof mahoniehout, en onder het glazen deksel ligt dan niets anders dan een fluweelen kussentje met een paar diamanten, een fijn gouden dameshorloge met emaille versierd, een paar broches, oorhangers of iets dergelijks. Het is alles zeer smaakvol, en ik ken alleen een paar Parijsche juweliers, die zich in dat opzicht met Herrn Eckstein vergelijken kunnen. Er ligt een parketvloer, hier en daar schuil gaande onder een kostbaar Perzisch kleed, er staan eenige gemakkelijke lederen fauteuils, de betimmering is van dof gepolitoerd mahoniehout — een van de fijnste en meest gedistingeerde houtsoorten, die ik ken — alles stemt tot rustige beschouwing van de kostbaarheden, die men daar meer raadt, dan aanstonds te zien krijgt. Het is alsof Eckstein zijn juweelen en gouden sieraden met jaloerschen najver aan de oogen der profanen onttrekken wil."

„Je geeft er een heel duidelijke beschrijving van, Edward! Sta mij echter toe te zeggen, dat dit voor mij slechts bijzaak is! Waar ik belang in stel, maar dan ook zeer groot belang, dat is de plaatsing en de inrichting van de safe! Ken je die?"

„Daarop moet ik tot mijn leedwezen ontkenmend antwoorden, Brand!" antwoordde Raffles hoofdschuddend. „Zoover heb ik mijn onderzoek niet kunnen uitstrekken. Ik weet alleen, dat er een safe is — en een zeer stevige ook! Verder vermoed ik op het kantje van zekerheid af, dat die safe zich onder den grond bevindt, welk lot zij dan deelt met de meeste andere brandkasten van dien aard. Maar op welke wijze de bewaking plaats heeft, hoe die safe gesloten wordt — dat is meer dan ik je zeggen kan. Het heeft echter weinig te beteekenen — wij behoeven ons volstrekt niet te overhaasten, natuurlijk binnen zekere grenzen, en wij zullen wel den tijd vinden om de zaak behoorlijk te onderzoeken. Er is echter meer — en aan die dingen, denken juist de meesten mijner collega's niet, of niet voldoende!"

„Wat bedoel je?"

„Ik zou mijn aftocht willen dekken, Brand! De meeste inbreker werken zorgvuldig hun plan uit, tenminste wanneer het een onderneming van eenige beteekenis betreft, zij be-

reiden alles in de puntjes voor — tot op het tijdstip van de eigenlijke inbraak! Maar wat daarna moet geschieden, dat schijnen zij, zonderling genoeg, van minder belang te achten! Nu ben ik om verschillende redenen zeer gehecht aan mijn vrijheid, en daarom heeft ook alles, wat er na de daad zelve moet geschieden, steeds mijn volle belangstelling! De moeilijkheid ligt niet zoozeer in het stelen als wel in het veilig wegvoeren van den buit, zonder dat men daarbij wordt lastig gevallen door bemoeizieke eigenaars, of wraakzuchtige politie-autoriteiten! En daarom zullen wij Henderson maar eens hier laten komen; zijn hulp kan ons van groot nut zijn!"

Raffles sprak hier van zijn trouwen chauffeur, een man van reusachtigen lichaamsbouw, dien hij een vijftal jaren vroeger had leeren kennen, en hem toen een van die diensten had kunnen bewijzen, die een man met een hart in het lijf nimmer kan vergeten.

James Henderson, was Raffles met hart en ziel toegedaan, en aan de meeste zijner avonturen had hij daadwerkelijk aandeel genomen.

Hoe hij eigenlijk over het beroep van den grooten Onbekende dacht, wist geen van de beide vrienden nauwkeurig te zeggen.

Hoe dit ook zij — hij had er zich nimmer over uitgelaten, en hij gehoorzaamde Raffles steeds blindelings, in de volle, door niets aan het wankelen te brengen overtuiging, dat alles wat zijn meester deed, goed gedaan was.

Het spreekt dus vanzelf, dat Brand aanstonds met het denkbeeld instemde, dat Henderson, wiens geweldige lichaamskracht reeds menigmaal uitkomst had gebracht in moeilijke gevallen, zou worden ontboden.

Zoo ooit, dan zou men hem thans goed kunnen gebruiken!

„Wij laten dus Henderson aanrukken," hernam Raffles, „en hij moet met onzen snelsten renwagen, die met den dubbelen, geheel verschillend gekleurden buitenwand naar Genua komen, — of nog beter, dadelijk naar Bern, waarheen wij dan reeds nu kunnen vertrekken, om eens poolshoogte te gaan nemen. Behalve de auto echter moeten wij nog over eenige andere vervoermiddelen kunnen beschikken! Een goed speler zet niet alles op een kaart! En daarom wilde ik wel, dat je de motorboot ging halen, Brand, die op dit oogenblik nog altijd in het boothuis van de jachtclub te Nizza is ondergebracht. Je kunt het vaartuig gemakkelijk alleen besturen, en in drie uren kun je den afstand hebben afgelegd. Om dezen tijd van

het jaar is de Golf van Genua zoo kalm als een meer, en onze renboot loopt gemakkelijk 65 kilometer per uur! Ik zou ook nog wel de beschikking willen hebben over mijn vlieg-machine — maar ik geloof er beter aan te doen, wanneer ik haar voorloopig wat laat rusten in haar loods — de heeren bandieten in New-York hebben naar mijn smaak wel wat al te zeer de aandacht op de machine gevestigd!”

„En je duikboot, Raffles?”

„De duikboot zou ongetwijfeld ook zeer goed bruikbaar zijn — maar het duurt mij wat te lang, om haar thans te gaan halen van de plaats, waar zij zich nu bevindt — in de geheime baai van een van mijn schatkamereilanden! Maar wij kunnen met den trein, met onzen renwagen en met de motorboot al een heel eind ver komen, en ik geloof, dat wij daaraan voldoende zullen hebben! En nu zal ik spoedig mijn telegram verzenden aan onzen braven Henderson,

die nog altijd te Parijs op ons zit te wachten, en zich waarschijnlijk danig zal vervelen in de lichtstad, om hem te verzoeken, dadelijk naar Londen te vertrekken, en zich met de truc-auto naar Bern te begeven, waar hij ons kan vinden in het Hotel „Schweizer Hof”. En jij, Brand, neemt dadelijk den trein naar Nizza, meldt je, voorzien van het reçu, dat ik je hierbij ter hand stel, bij den opzichter van het boothuis aan, en keert met de „Zeemeeuw” terug. Het doet mij waarlijk leed, dat ik zoo onverhoeds een e nde maak aan je dolce far niente, maar het gaat nu eenmaal niet anders! Een gelegenheid, om zich met betrekkelijk weinig moeite van wat juwelen ter waarde van eenige miljoenen meester te maken, laat iemand als ik zich niet ontgaan!”

Brand dacht het zijne van die „betrekkelijke gemakke ijkheid”, maar hij zeide niets, en was anderhalf uur later op weg naar Nizza.

HOOFDSTUK III.

NAAR BERN.

Zoodra Raffles zijn telegram aan Henderson, die in het Grand Hotel te Parijs vertoefde, had verzonden, maakte hij toebereidselen, om Genua weder te verlaten, waar hij met Brand gelogeerd had onder den naam van graaf Houston en zijn secretaris.

Die toebereidselen behoeften slechts kort te duren, want Raffles had niet veel bagage bij zich — in den loop van zijn jongste avonturen had hij waarlijk wel aan andere dingen te denken gehad, dan aan het bijeenhouden van zijn koffers en valiezen, die hem stuk voor stuk ontvallen waren, gelukkig met geen ander noodlottig gevolg, dan dat hij er eenige costumes, fijne overhemden, toiletgarnituren en andere niet bepaald onvervangbare zaken bij inschoot.

De hoofdzaak was, dat Raffles een zeer belangrijk onderdeel van zijn bagage onder alle omstandigheden had weten te redden — en dat was het kleine langwerpige étui van natuurkleurig varkensleder, dat een paar fraai bewerkte instrumentjes bevatte — de inbrekerswerktuigen van den Grooten Onbekende.

De politiemann, die zoo gelukkig geweest zou zijn, deze kleine, fijne tangetjes loopertjes, en andere gereedschappen onder het oog te krijgen, zou geweigerd hebben, te gelooven, dat men daarmee zelfs een gewone keukendeur zou kunnen openen, laat staan de deur van een ouderwetsche brandkast.

Maar dan zou de politiemann ook blijk hebben gegeven, Raffles niet te kennen.

De Groote Avonturier had deze kleine instrumentjes een voor een zelf bedacht, en ook zelf vervaardigd, in zijn onderaardsche werkplaats, verborgen onder den tuin achter zijn huis in de Cromwell Street te Londen.

Raffles was steeds een voortreffelijk werktuigkundige geweest, en hij had er ook altijd van gehouden, zijn bagage zoo weinig mogelijk omvang te geven.

Eens had Brand bijgewoond, dat Raffles een stevig gesloten deur wist te openen met geen ander middel dan een gewonen, zwaar verroesten spijker, dien hij bij toeval in de buurt van die deur op den grond vond.

Een ander maal had hij een ijzeren geldkistje binnen weinige minuten geopend met het kleine lemmer van zijn zakmes, zonder dat er ook maar een schram op het kistje te viel, en zonder dat het lemmer van het mes ook maar bekrast was!

Zulk een man, met een zoo'n fijn, in den hoogsten graad ontwikkeld tastgevoel, moest gemakkelijk kunnen volstaan met een dozijn kleine werktuigen, die er uitzagen als de vernikkelde instrumenten van een tandarts, waarvoor hij ze dan ook herhaaldelijk had uitgegeven, om alle werkzaamheden te verrichten, die in zijn beroep konden voorkomen.

Alleen waren zij van onwaarde waar het brandkasten gold, die met een cijferslot gesloten werden — dat wil dus zeggen bij bijna alle moderne meubels van dien aard.

Maar daarvoor had Raffles weer andere middelen, schijnbaar hoogst eenvoudig, maar die afdoende waren, en waarvan hij alleen het geheim bezat.

Wat Brand hem had zien verrichten met behulp van een gewone electrisch lichtleiding van 220 volt, een paar bijna onzichtbare stukjes platina, een gemakkelijk in den zak mee te voeren busje termiet — dat grensde aan het wonderbaarlijke!

En zoo zat ook ditmaal weder het varkensleder étui in het valies, dat Raffles bezig was dicht te gespen.

Nij moest alleen lunchen, en deed dit in volkomen gemoedsrust, zonder dat zijn gedachten ook maar een oogenblik bij de moeilijke onderneming vertoefden, welke hij op touw ging zetten.

Want ook dat was een eigenaardige karakter.

trek van Raffles, dat hij wel al zijn avonturen met groote zorg voorbereidde, maar dan ook alle oogenblikken, die niet aan die voorbereiding gewijd waren, met andere zaken vulde.

Hij genoot dan ook naar behooren van de voortreffelijke „olla podrida”, welke de kellner hem had voorgezet, en van het glas „chianti” die met de kleur van een schitterenden robijn in het kristal van zijn glas fonkelde.

Hij had weder plaats genomen op het terras van het hotel, waar het thans heel wat drukker was.

Allerwege hoorde men Engelsch, Fransch, en ook weder veel Duitsch spreken — het seizoen voor het groot-toerisme was aangebroken.

Het was ongeveer zes uur in den middag, en Raffles was juist van een kleine wandeling langs de haven teruggekeerd, toen hij Brand gewaar werd tusschen de menigte, die het Piazza Re Umberto vulde.

Een oogenblik daarna had de jonge man ook hem in het oog gekregen en spoedig drukten de beide vrienden elkander de hand.

„We! — is het tochtje je goed bevallen?” vroeg Raffles glimlachend.

„Uitmundend!” antwoordde Brand. „De zee was zoo glad als een spiegel, en de boot liep voortreffelijk! Zij ligt op het oogenblik in het boothuis der Italiaansche Marine-Jacht-Club, en ik heb er den opzichter vijf Lire voor moeten betalen. Voor dat bedrag kunnen wij de boot een week laten liggen. Natuurlijk kun je haar daar net zoo lang laten als je zelf verkiest, als je naderhand het liggeld maar betaalt!”

„Prachtig! Ik ken de plek — ik behoef er dus niet nader naar om te zien! Je hebt je natuurlijk een bewijs laten afgeven?”

„Hier is het!” antwoordde Brand, terwijl hij Raffles een kleine blauwe kaart toestak, waarop iets gedrukt stond, en waarop met inkt een nummer stond ingevuld.

Iedereen, die deze kaart aan den opzichter vertoonde, kon nu de „Zeemeeuw” komen weghalen.

Zoodra dit geregeld was, gingen Raffles en Brand naar de eetzaal van het hotel, om daar te dineeren.

Er zou dien avond nog een trein gaan maar die liep slechts tot Milaan, en de beide vrienden besloten dus pas den volgenden dag te vertrekken, daar zij anders weder in laatstgenoemde stad zouden moeten overnachten.

Zij brachten een deel van den avond in den schouwburg door, wandelden nog wat langs de haven, die een tooverachtig schoon schouw-

spel opleverde, overgoten als zij werd door het zilveren licht van de maan, en begaven zich vroeg ter ruste, want hun trein zou den volgenden morgen reeds om zeven uur vertrekken.

Zij waren bijtijds aan het groote station, en zochten zich een goed plaatsje op in een coupé der eerste klasse van den sneltrein, die zonder ophouden tot Bern zou doorrijden.

De beide vrienden troffen het, want er waren dien dag niet veel reizigers, en zij hadden hun compartiment voor zich alleen.

De trein reed door de dalen en valeien van de Ligurische Appenijnen, langs Novi en Tartona stak ten Noorden van Voghera de Po over, deed eenige tientallen kilometers nooderijker hetzelfde over de rivier de Ticino, en reed eenige minuten daarna het fraaie station van Pavia binnen.

Dit was, voor Milaan, het eerste station, waar de sneltrein stopte, en daarop werd de reis voortgezet naar de laatstgenoemde stad, waar de trein gesplitst werd.

De eene helft zou over Como, door de St. Gothard-tunnel, over Zürich, Bazel en Straatsburg naar Keulen gaan — de andere helft reed door de Simplon-tunnel over Bern, Dijon en Sens naar Parijs.

Alle reizigers konder echter blijven zitten — de locomotieven verrichten het werk der splitsing.

Na een oponthoud van een kwartier ongeveer werd de reis weder voortgezet, en om twee uur in den middag reed de trein de Simplon-tunnel binnen, waar zij bijna een kwartier in de duisternis door het lichaam van den reusachtigen berg reed, die Zwitserland van Italië scheidt, en stoomde daarop het heerlijke Zwitserland binnen.

Twee uren later stopte de trein te Bern.

Zeer veel reizigers stapten hier uit, en onder hen waren ook Raffles en Brand, die dadelijk beslag legden op een auto, en zich naar het Hotel „Schweizer Hof” lieten brengen, waar zij reeds den dag tevoren telegrafisch kamers hadden besproken.

Zij kregen een fraai gemeubeld vertrek op de vierde verdieping van het groote hotel, waarvan zij een verrukkelijk uitzicht hadden over het meer en op de toppen der trotsche bergen die zich daarachter verhieven.

Zij konden ook een groot gedeelte overzien van de schoone wandelpaden, die zich langs het meer uitstrekten.

Het was reeds tamelijk druk, maar toch was ook nu nog in deze stad het toeristenverkeer

bij lange na niet tot op de hoogte van voor den wereldoorlog gestegen.

Als gevolg van de wereldoorlog stonden vele hotels leeg.

Ook in het hotel „Schweizer Hoff” was het tamelijk stil en wat Brand betreft — hij had nog gaarne eenige weken in die kalme rust, te midden van deze verrukkelijke natuur willen doorbrengen.

Hij begreep evenwel, dat Raffles onvermurwbaar zou zijn, en niet eerder zou rusten, voor hij het plan ten uitvoer zou hebben gebracht, hetwelk hij beraamd had.

Na zich een weinig te hebben verfrischt, maakten de beide vrienden een lange wandeling langs het meer, dineerden, gingen naar een concert luisteren, dat in de open lucht op de groote markt gegeven werd, en zochten reeds om elf uur hun kamers weder op.

Den volgenden dag hield het schoone weder aan, en de beide vrienden maakten er gebruik van om een tochtje in de omstreken van Bern te maken, en wat op het meer te zeilen.

Toen zij tegen zessen terugkeerden, zagen zij reeds in de verte een krachtig gebouwd man, met de handen op den rug, langzaam voor het hotel op en neer wandelen.

Dat was James Henderson, de chauffeur!

Raffles keek Brand glimlachend aan, en vroeg op zachten toon:

„Hadt je hem nu reeds verwacht?”

„Natuurlijk niet!” antwoordde Brand, die zijn oogen niet scheen te kunnen gelooven. „Op zijn vroegst morgen in den loop van den avond! Hij heeft stellig weer gereden als een duivel! Zal hij het dan nooit afleeren?”

„Ik vrees van niet, Brand!” antwoordde Raffles hoofdschuddend. „Ik geloof dat het hem is aangeboren. Hij kan er niets aan doen, het gaat boven zijn kracht om langzamer dan zeventig kilometer in het uur te rijden, en zeker als hij aan zichzelf wordt overgelaten.”

De twee vrienden waren nu den reus genaderd, die hen eveneens gezien had, en met zijn uniformpet in de hand op hen toetrad.

„Daar ben je dus al, Henderson?” vroeg Raffles, terwijl hij zijn stem streng trachtte te doen klinken.

„Ja, Mylord — daar ben ik!” antwoordde de reus, verlegen als een schooljongen, die op een kwajongensstreek betrapt wordt. „Ik — ik heb gelooft ik, een beetje hard gereden!”

„Gelooft je dat, jij schelm?” riep Brand uit. „Wel man, je moet harder hebben gereden dan een trein! Je bent eerst van Parijs naar Londen gegaan, je hebt het Kanaal moeten

oversteken, tot twee malen toe, en je bent nu reeds hier? Ik vraag me af, hoe dat mogelijk is!”

Henderson antwoordde niet, maar krabde zich achter het oor, en zocht blijkbaar vruchteloos naar een aannemelijke verklaring.

En toen viel hij eensklaps uit:

„De zaak is, mijnheer Brand, ik vermoedde, dat Mylord mij wel dringend noodig zou hebben, en daarom heb ik zooveel haast gemaakt!”

„Ja, ja — de gewone uitvlucht!” hernam Brand glimlachend.

Raffles keek den chauffeur strak aan en vroeg:

„Zeg mij nu eens oprecht, Henderson — hoe hard je nu wel gereden heb?”

„Niet altijd even hard, Mylord!” antwoordde de chauffeur benauwd.

„Draai er niet om heen, en geef mij ronduit antwoord! Met welke gemiddelde snelheid heb je gereden?”

„Het zal wel 90 kilometer zijn geweest, Mylord” antwoordde Henderson, terwijl hij zijn pet tusschen zijn vingers ronddraaide.

„Welzoo!” hernam Raffles en zijn groote, grijze oogen schenen den chauffeur met hun blikken te willen doorboren. „90 kilometer! Dat is ongeveer de snelheid van de meeste Europeesche sneltreinen! Nu, ik vind, dat het nog al schikt! Heb je ongelukken aangemaakt?”

„Geen enkel, Mylord!” antwoordde de chauffeur haastig. „Ik heb eenmaal een kip overreden — maar het was een heel oude! Het kostte mij drie francs — het gebeurde in de buurt van de Zwitsersche grens.”

Brand had zich snel afgewend, om zijn lachen te verbergen, maar Raffles wist zijn ernst te bewaren, en zeide:

„Dat is zeker meer geluk dan wijsheid, Henderson! Waar heb je de auto gelaten?”

„De wagen staat in de garage van het hotel, Mylord!”

„Heb je hem tenminste niet uit elkaar gereden?”

„O neen, Mylord! Hij kan wel tegen zoo'n ritje — ik weet zeker, dat hij er beter van wordt!”

„Zou je denken?” vroeg Raffles ironisch. „Nu je bent nu eenmaal hier — en heelhuids nog al! Het is eigenlijk meer dan ik had durven hopen! Heb je in het hotel al gezegd, dat je de chauffeur was van graaf Houston, zooals ik je in mijn telegram had opgedragen?”

„Ja, Mylord!”

„Het is goed, Henderson! Ik heb hier te Bern .....

zaak, en het is mogelijk, dat ik daarbij je hulp behoef. Je kunt nu gaan dineeren, en vanavond kun je zelf over je tijd beschikken! Je kent Bern immers?"

„Voldoende om er niet te verdwalen, Mylord!"

„Dan is het goed! Je kunt een wandeling langs de boorden van de Ahr maken en zorg, dat je om half elf weder in het hotel bent. Heb je je reeds een kamer laten wijzen?"

„Ja, Mylord — in een van de bijgebouwen van het hotel."

„Is de auto schoongemaakt?"

„U zoudt er aanstonds mee kunnen uitrijden!"

„Het is goed, Henderson!"

Raffles knikte den reus toe, en de beide vrienden gingen het hotel binnen.

Toen zij in de groote eetzaal, waar zich slechts weinige gasten bevonden, voor een voortreffelijk diner zaten, zeide Brand:

„Als Henderson de auto reeds heeft schoongemaakt, dan moet hij toch werkelijk in een stuk door, zonder zich ergens op te houden, van Calais naar Bern zijn doorgereden, dwars door Frankrijk, op zijn breedst!"

„Ik ben er ook van overtuigd, dat hij dat gedaan heeft, Brand! Hij heeft zich natuurlijk niet eens den tijd gegund, ergens stil te houden om te eten!"

Henderson heeft maar een kapitale fout, en dat is zijn onbedwingbare zucht naar snelheid — hoe sneller, hoe liever!"

„Zou hij tevreden zijn met je vliegmaschine, de „Sperwer", die 600 kilometer in het uur kan afleggen?"

„Misschien is hij er nu nog mee tevreden — maar er zal nog geen jaar verstreken zijn, of hij zal het maar een ongelukkig slakkengangetje vinden, en mij de vraag stellen, of ik geen kans zie, die snelheid te verdubbelen!"

„Zoo dat je in iets meer dan vier uur van Londen naar New-York zoudt kunnen vliegen!"

„Ja! En dan zou Henderson weer een jaar lang opgetogen zijn, en gewagen van „een flink vaartje", maar dan zou hij mij met zijn trouwe, heldere oogen weer smeekend aanzien, en er op aandringen, om de snelheid zoodanig te verhoogen, dat wij in twee uren over den Oceaan kunnen vliegen! Ik ben er dan ook vast van overtuigd, dat hij een snelheid van 90 kilometer in het uur zeer gewoon vindt, de moeite niet waard, om er een woord over te verspillen!"

De beide vrienden bleven nog eenigen tijd over dit onderwerp voortspreken, en verorberden intusschen met smaak een moot van de

tarbot, die dienzelfden dag in het meer was gevangen.

De kok van het hotel „Schweizer Hof" bleek zijn vak uitnemend te verstaan en Brand, die een verkapte smulpaap was, gaf als zijn meening te kennen, dat de Italiaansche kok van Raffles te Londen slechts weinig beter was.

Het was omstreeks negen uur, toen de beide mannen van tafel opstonden, een sigaret opstaken zich jas en hoed lieten geven, en het hotel verlieten.

Raffles was te Bern uitstekend bekend, en hij hoefde dan ook geen enkele maal naar den weg te vragen.

De twee mannen volgden eenigen tijd den breeden weg langs het meer, en bereikten ten slotte het begin van de Breite Gasse.

Hier waren reeds de meeste winkels gesloten, maar toch brandde nog bijna overal het etalage licht.

Langzaam slenterden de beide vrienden verder, als touristen, die niets te verzuimen hebben.

En na een kwartier gaans stootte Raffles Brand onmerkbaar met den arm aan en zeide:

„Daar is het — aan de overzijde — dat fraaie huis, uit grijzen natuursteen opgetrokken."

Brand wendde den blik in de aangeduide richting, en zag een rijk gebeeldhouwde deur, en aan weerszijden daarvan een etalagekast, slechts weinig naar voren uitgebouwd, en waarvan de voorzijde bestond uit kleine, in dof gepolijst hout gevatte ruitjes.

Vlak achter die ruitjes bevond zich op dit oogenblik een zwaar ijzeren rolluik, waarop met groote witte letters de naam Eckstein geschilderd was.

Boven de winkel deur bevond zich een ovaal naambord, waarop die naam eveneens prijkte.

Gelijk met de straat, en daar ongeveer een halve meter bovenuit stekend, bevonden zich aan weerszijde van de winkel deur een tiental kelderramen, alle voorzien van vuistdikke, vierkante tralies.

Ter hoogte van de eerste verdieping liep over bijna de geheele lengte van het huis een breed balkon.

Het winkel huis stond niet afzonderlijk, maar grensde links en rechts onmiddellijk aan andere winkels — links een zaak in tijne galanterieën, rechts een winkel van ledergoed, paardentuigen, hondehalsbanden, dure koffers en tassen, portefeuilles en portemonnaies — kortom, alle voorwerpen, welke men van leder pleegt te vervaardigen.

Brand had dit alles met een oogopslag waargenomen, en hij wilde een opmerking

maken, toen hij zich opnieuw in de zijde voelde stooten.

Hij keek Raffles vragend aan, en zag, hoe deze den blik gevestigd hield op een tweetal heeren, die, in een tamelijk druk gesprek met elkander gewikkeld, hen op hetzelfde trottoir tegemoet kwamen.

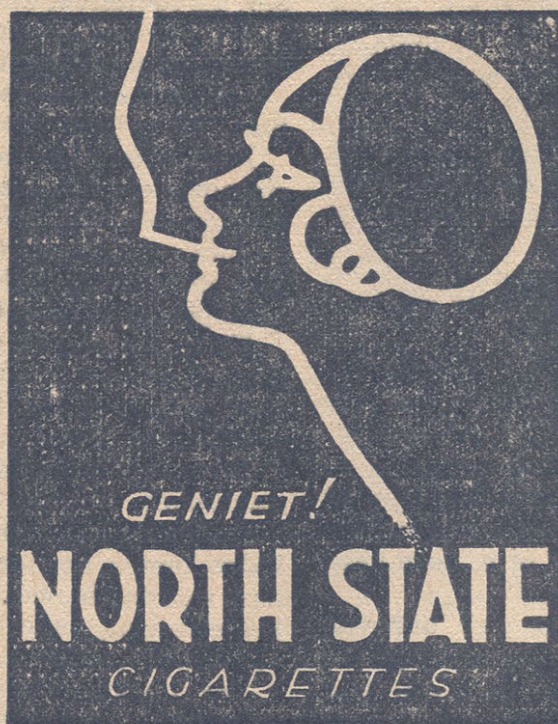
Een hunner kon omstreeks veertig jaar zijn wellicht iets jonger, en had een fijn bleek ge-laas, met een dun snorretje onder den eenigs-zins gebogen neus, een ronde kin, en licht-blauwe oogen.

Zijn metgezel was een man van een jaar of zestig, met bijna wit haar, breede schouders en martiale snorren.

Raffles had den jongste van deze beide mannen steeds aangekeken, en toen zij voorbij waren, vroeg Brand nieuwsgierig :

„Wie was dat ?”

„Maar Brand — heb je hem dan niet eens herkend ? Hoe is dat mogelijk ! Het was de man, dien wij gaan onteigenen — het was Aarts-hertog Franz !”

HOOFDSTUK IV.

TOEBEREIDSELEN.

Brand had snel het hoofd nog eens omgewend om de beide heeren na te zien.

Toen zeide hij beschaamd :

„Dwaas, dat ik het niet dadelijk zelf heb gezien .”

„Je hebt hem wellicht niet aanstonds herkend, omdat je natuurlijk altijd gewend bent geweest, dien loot der Habsburgers in de Engelsche tijdschriften afgebeeld te zien in zijn kolonels-uniform. Hij draagt nu, zooals je hebt kunnen opmerken, een lichtgrijze overjas met een ceintuur, en een slappen hoed — en dat heeft je misleid !”

„En wie was de man, die bij hem was ?”

„Zijn voormalige adjudant, graaf Froitzheim.”

„Maar woont de Aartshertog dan in Bern ? Dat wist ik volstrekt niet !”

„Hij woont te Zürich, drie kwartier sporens hier vandaan, maar hij bezoekt Bern nog vrij dikwijls.”

„Het is een vreemde gewaarwording, dien jongen man, die door het lot voorbestemd scheen een rol van beteekenis te spelen, hier thans zoo kalm in zijn burgerkleeren te zien rondloopen !”

„Ja, mijn waarde — de wereldgeschiedenis heeft zonderlinge grillen ! Toen de geluksster van den grooten Napoleon op zijn hoogst was, had ook niemand kunnen voorspellen, dat hij zou sterven op een barre rots in zee, half dood gesard door zijn cipier — een beest en tpt mijn leedwezen moet ik het zeggen — een landgenoot van ons ! Napoleon was onze vijand — maar hij had steeds met eerlijke middelen gestreden en men had hem althans een waardig einde kunnen bereiden ! Een groote natie had het beneden haar waardigheid moeten vinden, een man van zooveel genialiteit, die jarenlang een geheel werelddeel onder zijn vuist dwong, door een half gekken beul ten doode te plagen !”

„Ik heb hier in het geheel geen politie-geleide

gezien — geen rechercheur, geen geheime agent — niets van dien aard !”

„Daar is de Aartshertog ook niet van gediend ! Hij wil volkomen vrij zijn. Ik zou er echter mijn hand niet voor in het vuur durven steken, dat de Zwitsersche Regeering hem niet in het geheim laat bewaken. Intusschen is hij hier niet geïnterneerd, evenmin trouwens als de voormalige Duitsche keizer het in Holland is, en hij kan gaan waar hij wil. Er is echter een verschil — hij kan het land weder verlaten, wanneer hij er lust heeft, en ik vrees dat dit met Wilhelm van Hohenzollern niet zoo gemakkelijk zou gaan .”

„Waar leeft hij nu van ?”

„Wel, hij heeft nog heel wat contant geld kunnen meenemen, toen hij zijn land ontvluchtte, ofschoon er, zooals het Fransche berichtje leerde, nog 20 millioen kronen, die zijn eigendom zijn in Weenen zijn achtergebleven. En dan heeft hij nog zijn juweelen !”

„Die jij hem wilt afnemen !”

„O, niet allen ! Stel je gerust — ik zal genoeg voor hem overlaten, om hem in staat te stellen, een behoorlijk bestaan te leiden ! Hij is familie van den ex-keizer — en dat is waarlijk reden genoeg, om consideratie met hem te gebruiken !”

„Denk je dat er voor hem eenige kans is, dat hij ooit weder een rol aan een Oostenrijksch Hof zou kunnen spelen ?

„Het valt moeilijk, Brand, in dezen tijd van hevige onrust en onzekerheid, dienaangaande iets te voorspellen ! En ik zou het niet gaarne durven ontkennen, ofschoon ik persoonlijk het weinig waarschijnlijk acht ! Ik voor mij geloof, dat de tijd van koningen en keizers en hun aanhang voorbij is. Het ras sterft uit — en zijn terugkeer naar Oostenrijk is voor het minst twijfelachtig !”

De twee mannen liepen nu zwijgend eenigen tijd voort, keerden daarna op hun schreden

terug, en passeerden dus nomgaals de juwelierszaak van Heinrich Eckstein.

Zij sloegen vervolgens een zijstraat in, herhaalden dit even later, nogmaals, en liepen nu door de straat, die evenwijdig aan de Breite Gasse gelegen is.

Raffles had zorgvuldig zijn stappen geteld, van den juwelierswinkel tot aan den hoek van de straat, en herhaalde dit nu, totdat hij stilstond en op zachten toon zeide :

„Wij bevinden ons nu ter hoogte van den winkel van Eckstein ! Ik kan mij hoogstens een meter vergissen. Wat is dit hier voor een huis ?”

„Het ziet er uit als een gewoon woonhuis !”

„Ik zie daar een bordje naast de deur — wat staat er op ?”

Brand deed een paar stappen terzijde. Ias hetgeen er op het bordje stond, en zeide toen :

„Zimmer zu vermieten !” staat er op.”

„Ha — dus een van de vele pensions, waaraan Bern zoo rijk is. Wel, misschien zou ons dat wel van pas kunnen komen. Op die wijze zouden wij misschien een kleine studie kunnen maken van de achterzijde der juwelierszaak ! Ik weet bij ondervinding, dat het altijd gemakkelijker is, een huis van terzijde of aan den achterkant binnen te dringen, dan aan de voorzijde. Een onzer zou daar bijvoorbeeld een kamer kunnen betrekken, en de kat een uit den boom kijken.”

„Wanneer je het noodzakelijk vindt, Raffles, wil ik hier met genoeg mijn intrek nemen” gaf Brand te kennen.

„Ik geloof, dat het inderdaad niet zoo kwaad zou zijn ! Misschien kunnen wij dit huis wel gebruiken als naderingsloopgraaf, waardoor wij de vijandelijke stelling zoo dicht mogelijk kunnen benaderen.”

„Wanneer wil je dat ik hier intrek ?”

Raffles raadpleegde zijn horloge en zeide toen :

„Het is wellicht wat laat — het is over tien — maar je zouat het toch kunnen beproeven ! Hoe eerder het gebeurt, hoe beter ! Ik wacht op den hoek van de straat op je terugkomst ! Tracht een kamer aan de achterzijde van het huis te krijgen, en zoo laag mogelijk gelegen.”

Brand belde aan, en Raffles liep langzaam terug.

De jonge man behoefde slechts korten tijd te wachten en toen werd de deur hem geopend door een koket dienstmeisje in de nationale Zwitsersche kleederdracht.

Brand gaf zijn verlangen te kennen, een kamer te zien, en na eenige aarzeling liet het dienstmeisje hem binnen, en ging de vrouw des huizes halen, een dikke matrone, met een

breed gelaat, en een snorretje onder den neus,

Zij nam Brand aandachtig op, en toen het onderzoek van zijn gelaat en zijn kleederen haar bevredigd scheen te hebben, merkte zij op :

„U verlangt een kamer, mijnheer ?”

„Zoo is het, mevrouw ! Gij moet het mij niet ten kwade duiden, dat ik op zulk een zonderling uur naar kamers zoek, maar ik wilde zoo spoedig mogelijk gereed zijn, daar ik vreesde dat men mij de beste kamers voor den neus zou wegkopen.”

„Wat zijt gij van Uw beroep, mijnheer ?”

„Schrijver, mevrouw ! Een eenvoudig romanschrijver, die wat reist, teneinde zijn blik te verruimen. Ik heb geen heel groote kamer noodig, en liefst eene, die op het zuiden gelegen is.”

„Ik zou u ook geen andere kunnen geven, mijnheer — de kamers aan de voorzijde van het huis zijn alle verhuurd.” antwoordde de kamerverhuurster.

„Dat is van minder belang, mevrouw ! Als ik maar zon in mijn vertrek heb, dan ben ik al tevreden. Ik zal toch veel schrijven, denk ik ! Zou ik de kamer eens mogen zien ?”

„Met genoegen mijnheer ! Wat ik zeggen wilde — zoudt gij de kamer reeds vannacht willen betrekken ?

Brand bedacht, dat hij in het geheel geen bagage bij zich had, en daar hij volstrekt geen wantrouwen wilde wekken, antwoordde hij :

„Morgenochtend is vroeg genoeg, Mevrouw ! Mijn bagage staat nog aan het station, en ik heb niet veel lust, die thans nog te laten halen !”

„Wees dan zoo goed mij te volgen, mijnheer, dan zal ik u de kamer laten zien !” kwam de pensionhoudster.

Zij ging Brand voor naar de eerste verdieping, en liet hem daar, na het electriche licht te hebben ontstoken, een niet groot, maar gezellig gemeubeld vertrek zien, dat met twee ramen uitzicht gaf op een soort van binnenplaats, aan de overzijde waarvan de winkel van Eckstein gelegen moest zijn.

Brand deed of hij de kamer nauwkeurig inspecteerde, ging ook het aangrenzend vertrek binnen, waar hij zou moeten slapen, en knikte met een tevreden gelaat.

„Het is heel goed zoo, mevrouw ! Wat zou ik voor de kamer moeten betalen ?”

„175 francs in de maand, m'nheer !”

„Dan neem ik haar !” hernam Brand, terwijl hij zijn portefeuille uithaalde.

„Uw naam ?”

Brand gaf den eersten den besten naam op,

die hem wilde invallen en eenige oogenblikken later stond hij weer op straat, en voegde zich bij Raffles, die hem op den hoek geduldig stond op te wachten.

„Welnu?” vroeg deze op zachten toon.

„Het ging van een leien dakje — en tot dus verre is het lot ons gunstig — ik heb een kamer op de eerste verdieping, die uitziet op de achterzijde van de huizen in de Breite Gasse.”

„Het kon niet mooier! Wanneer kun je er intrekken?”

„Morgenochtend reeds! Ik had er wel vannacht kunnen komen, maar in bedacht bijtijds, dat ik geen bagage bij mij had, en ik wilde natuurlijk niet het wantrouwen van de waarde hospita gaande maken.”

„Daar heb je verstandig aan gedaan! Ik geloof niet, dat wij vanavond dan nog iets meer te doen hebben, dan nog een kleine wandeling te maken, en ons weder naar ons hotel te begeven! Voor vandaag is het voldoende geweest! Men moet in dergelijke zaken nooit overhaast te werk gaan, want daardoor zou men alles kunnen bederven! Wat mij betreft — ik zal morgen eens als koper den winkel van Eckstein binnengaan, en trachten, op die wijze iets anders te ontdekken aangaande de ligging van de safe, ofschoon ik moet bekennen, dat ik daar op die wijze wel niet zal achterkomen. Het valt mij nu in, dat wij er wellicht goed aan hebben zouden gedaan, wanneer wij den Aartshertog en zijn adjudant eens gevolgd waren, om te zien waar zij logeeren, want ik vermoed dat hij voor eenige dagen hier te Bern zal vertoeven, waarschijnlijk in verband met de juweelenzaak! Ik hoop en verwacht echter, dat iedere inwoner van Bern wel in staat zal zijn, ons mede te deelen waar de hooge gast verbijft houdt.”

„Waarom wil je dat weten?”

„Om hem te kunnen nagaan! Is hij werkelijk voor zijn diamanten hier, dan zal hij Eckstein wel eens bezoeken en het zou misschien voordelig zijn, tegelijk met hem in den winkel te komen! Wellicht viel er op die wijze iets te ontdekken.”

En verder werd er dien avond met geen woord meer over den voorgenomen aanslag op de safe van Herrn Eckstein gesproken.

Maar daarom dacht Raffles er wel degelijk aan — hij werkte zijn plannen uit, en als een goed veldheer ging hij alle mogelijkheden en kansen na, alvorens tot de bestorming van de vesting over te gaan.

Het was bijna half twaalf, toen de beide vrienden, verkwikt door de wandeling hun hotel

weder bereikten, en zich na een eenvoudig souper te hebben gebruikt, ter ruste begeven.

Den volgenden morgen pakte Brand dadelijk zijn valies, en verliet het hotel, terwijl Raffles het deed voorkomen, alsof hij zijn secretaris met een dringende boodschap naar elders had gezonden.

Onder de voorwerpen, welke Brand had meegenomen, bevond zich een voortreffelijke, zeer sterke Zeiss-kijker, waarmede het mogelijk zou zijn, de overzijde van de binnenplaats aan een nauw keurige inspectie te onderwerpen.

De beide vrienden namen afscheid van elkaar, na de afspraak te hebben gemaakt, dat zij elkander om één uur zouden ontmoeten in een der groote restaurants aan de oevers van de Ahr teneinde elkander hun wederwaardigheden mede te deelen.

Brand betrok zijn kamer, en plaatste zich al spoedig daarop voor het venster, waardoor hij, over de binnenplaats heen, de achterzijde van den juwelierswinkel duidelijk kon zien, en Raffles maakte alles in gereedheid, om zijn plan te volbrengen.

Na Henderson op het hart te hebben gedrukt het Hotel „Schweizer Hof” onder geen beding te verlaten, en zich met de auto gereed te houden begaf hij zich naar de Breite Gasse, waar hij omstreeks elf uur in den morgen aankwam.

Schuin tegenover den juwelierswinkel van Eckstein was een fijne lunchroom gelegen, waar Raffles binnenstapte, zonder moeite een plaatsje vond voor een der vensters, en daar een voortreffelijken uitkijkpost vond, vanwaar hij nauwkeurig kon gadeslaan, wat er aan de overzijde voorviel.

Hij had nauwelijks een half uur op dezelfde plek gezeten of voor de juwelierszaak hield, een twee-persoons auto stil, waarin echter, door een achterbankje neer te klappen, nog een derde persoon kon plaats nemen, in dit geval een bediende of chauffeur, die daar trotsch zat, met over elkaar gekruiste armen.

Raffles had de beide andere personen onmiddellijk herkend — de een was Aartshertog Franz, zijn metgezel was graaf Froitzheim.

De beide heeren stapten uit, nadat de man op het achterbankje snel van zijn plaats was gesprongen teneinde het portier te openen, en gingen den juwelierswinkel binnen.

Raffles aarzelde geen oogenblik, maar betaalden de kellner, nam zijn hoed, en ging de lunchroom uit, zonder zich in het minst te overhaasten.

Hij slenterde met de handen op den rug, zijn wandelstok losjes vasthoudend, naar de

overzijde van de straat en ging op zijn beurt den winkel van Eckstein binnen.

Behalve de voormalige Aartshertog en zijn adjudant bevonden zich geen klanten in den winkel!

De beide heeren waren reeds in gesprek met een klein heertje van een jaar of zestig, met een eigenaardigen puntigen schedel, en kleine, koolzwarte, doordringende oogen.

Dat was Herr Heinrich Eckstein, de juwelier met een wereldfaam.

Hij was eenvoudig in het zwart gekleed, en droeg als eenig versiersel een fraaien diamanten ring.

Hij had dadelijk den bezoeker gezien en wenkte snel een bediende naderbij, die buigend vroeg wat Raffles wenschte.

„Zoudt gij mij misschien eenige zilveren knoppen voor wandelstokken kunnen laten zien?” vroeg Raffles in het Fransch.

„Zeker, mijnheer! Wees zoo goed plaats te nemen — ik zal u aanstonds een fraaie collectie toonen!” antwoordde de winkelbediende in dezelfde taal.

Raffles nam plaats in een der gemakkelijke leunstoelen, die hij schijnbaar zonder opzet zoo dicht mogelijk bij het pratende drietalschoof.

Maar deze voorzorg kon hem weinig baten, want het gesprek werd op fluisterenden toon toon gevoerd, en slechts nu en dan ving Raffles een enkel, op wat luideren toon gesproken woord op.

De Aartshertog was bijna voortdurend alleen aan het woord, en naar zijn drukke gebaren te oordeelen, scheen hij tamelijk opgewonden te zijn.

Eckstein luisterde toe, met schuins geheven hoofd, terwijl zijn oogleden snel knipperden.

Nu en dan maakte hij een korte opmerking, waarbij hij dan telkens zijn gouden lorgnet op en af zette, schijnbaar zonder eenig doel.

Maar reeds kwam de bediende met een ondiepen bak, met groen fluweel bekleed, terug, waarin 'n groot aantal zilveren wandelstokknoppen van de meest verschillende vormen lagen.

Hij plaatste den bak op een der glimmend gepolitoerde tafels, en begon met zachte, aanprijzende woorden de kwaliteit van de koopwaar te roemen.

Raffles bekeek de knoppen nauwkeurig, maar ondertusschen deed hij alle moeite, iets op te vangen van het gesprek, dat op een paar meters afstand tusschen de drie heeren werd gevoerd.

Maar hoe hij zich ook inspande, het was hem

onmogelijk, iets meer op te vangen dan enkele op zichzelf staande woorden: „niet toegeven... mijn eigendom..... zelf beschikken..... binnenkort vertrekken.....”

Raffles scheen slechts met moeite zijn keus te kunnen doen, en de winkelbediende werd zelf eenigszins ongeduldig en wierp nu en dan tersluiks een blik op zijn patroon, die zijn onderzoekende kraaloogjes nu en dan met een snellen blik beurtenings op Raffles en zijn bediende vestigde.

„Er schijnt mijnheer Eckstein slechts weinig te ontgaan!” mompelde Raffles in zich zelf. „Ik geloof niet, dat hij een domoor is! Nu, het heeft geen doel mijn verblijf hier nog langer te rekken!

En toch.... daar valt mij iets in....”

En terwijl Raffles schijnbaar met al zijn aandacht bij de wandelstokknoppen was, bestudeerde hij nauwlettend de gelaatsuitdrukking van den Aartshertog en van graaf Froitzheim.

En hij wist zijn verblijf in den winkel zoolang te rekken, door ook nog naar zilveren manchetknopen te vragen, dat hij den hoogen bezoeker en zijn metgezel weder zag vertrekken, voor hij zelf iets gekocht had.

Hij liet het gekochte inpakken, betaalde, en trad met het kleine pakje weder op straat, uitgeleide gedaan door de ironische blikken van den juwelier en zijn bediende, die van oordeel scheen te zijn zijn, dat die kant met zijn aankoop ter waarde van een onnoozele dertig mark, vrij lang beslag legde op den tijd van de heeren winkelbedienden.

En toen Raffles weder op straat stond, moest hij zichzelf bekennen, dat zijn verblijf in den winkel hem niet veel verder had gebracht.

Wel had hij zijn oogen goed den kost gegeven, en hij wist nu nauwkeurig de plaatsing van de meubelen, en de plek waar zich verschillende deuren bevonden — maar dat was ook alles.

Hij stond een oogenblik stil, in gedachten verzonken, en mompelde toen voor zich heen:

„Ik zou wel eens willen weten, waar die twee heeren hier ergens logeeren, zoo lang ze te Bern vertoeven! Als ik iets begrepen heb van het gevoerde gesprek, dan is de Aartshertog niet van plan, zich te gedragen volgens de wenschen van de regeering te Weenen, en het zou mij niet verwonderen, als hij voornemens was, zoo spoedig mogelijk zijn juweelen op te vragen. Weliswaar loopt hij daardoor groot gevaar, dat men in Oostenrijk inderdaad beslag legt op zijn particuliere vermogen — maar de verkoop van zijn diamanten zou hem wel eens een bedrag kunnen opbrengen, dat, in kronen

omgerekend, het bedrag van 20 miljoen met het tienvoud te boven gaat! Op het oogenblik vertegenwoordigt een gouden ring met een paar groote diamanten er in al een aardig burgermansfortuintje — — voor een Oostenrijker. En nu maar weder met frisschen moed aan het werk — wanneer niet alle teekenen bedriegen, dan zal ik mij een weinig moeten haasten!”

Raffles ging nu verscheiden winkels binnen, waar hij enkele kleinigheden kocht, en in den vierde wist men hem te zeggen, dat de Aarts-hertog en graaf Froitzheim in het „Hotel de l'Esplanade”, aan het Helvetiaplein, dicht bij de prachtige brug, een meesterstuk van bouwkunst, die over het Aardal naar de fraaie villa-wijk, Kirschfeld leidt, logeerden.

Dadelijk ging Raffles zich hiervan overtuigen, en het bleek hem, dat men hem goed had ingelicht — voor de ramen van de groote restauratie-zaal zaten de beide heeren tegenover elkaar, blijkbaar wachtende op hun lunch.

Daar het pension van Brand voorzien was van een telefoon, trad Raffles op zijn beurt het restaurant binnen, dat bij het hotel behoorde, belde Brand op, en verzocht hem naar het hotel te komen, om daar met hem te lunchen.

Hij trad binnen, en nam aan een tafeltje plaats, niet ver van den hoogen gast en zijn adjudant verwijderd, maar hij plaatste zich zoo, dat de beide heeren hem niet in het gelaat konden zien.

Men kon nooit weten, of zij hem wellicht zouden herkennen.

HOOFDSTUK V.

EEN STOUT STUKJE.

Het was ongeveer drie uur later.

In de Breite Gasse heerschte op dit uur van den middag een levendige drukte.

Het wemelde in de breede straat van voetgangers, automobielen en motorrijwielen, en het leek wel, alsof geheel Bern was uitgelopen, en haar 50.000 inwoners naar deze straat had gezonden.

Juist om vijf uur stond een auto voor den winkel van Eckstein stil.

Het was een fraaie, blijkbaar nog nieuwe wagen, niet groot, maar waarvan de omvang van de motorkap wees op een aanzienlijk aantal paardenkrachten.

Het nikkel blonk als een spiegel, en de chauffeur was in een keurige lichtgroene livrei gestoken.

Nauwelijks stond de wagen stil of graaf Froitheim stapte er uit, na zelf het portier te hebben geopend.

Een paar leegloopers bleven staan kijken, en een hunner bromde tegen zijn kameraad :

„Dat is Froitheim, de adjudant van Aartshertog Franz ! Maar Aartshertog of niet, hij schijnt het er nog goed van te kunnen nemen ! Hij heeft waarachtig al weer een nieuwe auto gekocht !”

„En kijk die branie van een chauffeur eens !” kwam zijn makker op schamperen toon.

En hij keek spottend naar den man, achter het stuurwiel, die in trotsche houding recht als een kaars, op zijn zetel zat.

Men had daarbinnen den graaf zeker reeds zien aankomen, want de winkel deur werd aanstonds door een ijverige bediende geopend, die als een knipmes boog.

Is mijnheer Eckstein er ?” vroeg graaf

Froitheim zijn dikken, grijzen knevel opstrijkend.

„Hij is op zijn kantoor, graaf — ik zal hem aanstonds laten roepen !” antwoordde de bediende.

De graaf nam plaats in den gemakkelijken stoel, dien de winkelbediende hem had toegeschoven, stak een sigaret op, trok langzaam z'n handschoenen uit, en wachtte.

Nadat een paar minuten verlopen waren, ging er een deur achter in de ruime zaal open. En Eckstein kwam haastig naar voren, een weinig verbaasd naar het scheen, maar een en al gedienschtigheid.

„Wel — graaf — ik wist niet dat ik vandaag nogmaals het genoeg zou hebben, u te zien !” zeide hij. „Waarmee kan ik van dienst zijn ?”

„Dat zult gij spoedig hooren, Eckstein !” antwoordde graaf Froitheim. Maar ik ben er niet op gesteld, dat anderen hooren, wat wij bespreken. Zijn Hoogheid is toch reeds onaangenaam getroffen door de openbaarheid, die er aan de zaak betreffende zijn juweelen en zijn particulier vermogen gegeven is !”

„Willen wij naar mijn kantoor gaan, graaf ?”

„Dat is niet noodig — wij kunnen wel hier blijven, maar wanneer er soms klanten mochten komen, zou ik liever alleen met U zijn ! En luister nu wat ik u te zeggen heb, namens Zijne Hoogheid !”

De graaf had de hand in zijn binnenzak gestoken, en haalde er een sierlijk marokijn lederen étui uit.

Hij opende het en aan de nieuwsgierige blikken van den juwelier vertoonde zich vier zeer fraaie, onberispelijk geslepen diamanten, groot als erwten, en die zeker per stuk op tienduizend Zwitsersche francs waard waren.

„Wel Eckstein, wat zegt gij van die steentjes? vroeg graaf Froitzheim, met een machinaal gebaar dat hem eigen was, zijn zwaren knevel opstrijkend.

De juweliers antwoordde niet dadelijk, maar nam de diamanten een voor een uit het étui, legde ze op een lapje fluweel, poetste ze op met een klein stuk zijde, bekeek ze door zijn loupe, en vestigde toen zijn zwarte kraaloojjes op graaf Froitzheim.

„Dat zijn zeer fraaie steenen, graaf!” zeide hij zacht. „Het is wonderlijk — maar zij doen mij denken aan een viertal steenen, die een jaar of tien geleden — het kunnen er ook twaalf geweest zijn, toebehoorden aan een Spaanschen Grande — Kamerheer aan het hof van Koning Alphons! Het is hetzelfde klare water zij hebben denzelfde vorm, zij zijn op dezelfde wijze geslepen!”

„En wat is er met die steenen van den Spaanschen Grande gebeurt?” vroeg graaf Froitzheim.

„We zij werden.....” begon de juwelier aarzelend. „Zij werden hem indertijd ontstolen, naar ik mij meen te herinneren!”

„Ik zou u raden, dit niet te herhalen waar Zijne Hoogheid bij is — want de diamanten zijn zijn eigendom!” kwam graaf Froitzheim droogjes.

„Maar graaf, gij begrijpt toch wel dat ik mij moet vergissen!” riep de juwelier verschrikt uit. „Natuurlijk zijn dit andere steenen! Ik merkte dan ook alleen maar op, dat ze mij aan die andere diamanten sterk herinnerden! En mag ik nu vragen, waarom gij mij deze fraaie steenen toont?”

„Heel eenvoudig! Zij zijn hedenmiddag, slechts een uur nadat wij u verlieten, aan Zijne Hoogheid ter hand gesteld door een vertrouwd persoon, die ze uit Oostenrijk hierheen heeft weten te smokkelen, en Zijne Hoogheid haast zich nu, u de steenen in bewaring te geven! Gij kunt ze dus bij de anderen voegen — of beter gezegd, ik zal het doen: Zijn Hoogheid stond er namelijk zeer bepaald op, dat ik mij persoonlijk er van vergewiste, dat de vier diamanten veilig in uw safe geborgen worden!”

„Ik hoop toch dat Zijne Hoogheid mij vertrouwt!” riep de juwelier uit, terwijl hij een leelijk gezicht trok.

„Dat is de zaak niet!” antwoordde graaf Froitzheim kalm. „Maar men kan tegenwoordig niet te voorzichtig zijn, en daarom stond Zijne Hoogheid er op, dat ik uw juwelierszaak niet verliet, alvorens ik mij zelf overtuigd had, dat

zijn diamanten op dezelfde plek worden weggeborgen als de overige kostbaarheden!”

Eckstein haalde onmerkbaar de schouders op, en hernam:

„Ik denk er niet aan, mij tegen dien wensch van Zijne Hoogheid te verzetten, maar ik kan u toch de verzekering geven, graaf, dat het volstrekt geen verschil uitmaakt of gijzelf dan wel uw dienaar de diamanten in de safe brengt! Wees zoo goed een oogenblik te wachten, dan zal ik u een reçu laten opmaken!”

„Daarom wilde ik u juist verzoeken, Eckstein!”

De vier diamanten werden nu ieder met de grootste nauwkeurigheid gewogen, er werd een korte beschrijving van opgesteld, de juwelier zette zijn handteekening onder het reçu, en overhandigde het graaf Froitzheim.

Deze las het zorgvuldig over, vouwde het op, stak het in zijn portefeuille en zeide:

„In orde, Eckstein! En laten wij nu maar spoedig de steenen opbergen!”

„Wees dan zoo goed mij te volgen graaf — gij kent trouwens den weg, nietwaar?”

„Dat is maar half, waarde Eckstein! Ik word oud, en mijn oriënteringsvermogen is nooit sterk ontwikkeld geweest,” gaf de adjudant van den Aartshertog te kennen. „Ga mij dus maar voor!”

De juwelier had de vier diamanten weder in het étui gedaan, stelde dit aan graaf Froitzheim ter hand en zeide glimlachend:

„Ziedaar, graaf — gij kunt nu zelf de diamanten naar de plek brengen, waar zij behooren te zijn!”

Hij richtte zijn schreden naar de deur, waardoor hij zoeven was binnengetreden, en de graaf volgde hem op de hielen.

De beide heeren bevonden zich in een soort soort kantoor, met smaak gemeubeld, waar een kleine brandkast stond.

De juwelier haalde een kleinen sleutelbos uit zijn zak, verschoof snel het nummerslot, en opende toen met een der sleutels de deur.

Vooran op een der planken van de brandkast lagen een drietal samengebonden sleutels, die Eckstein bij zich stak, waarop de brandkast weder gesloten werd, en hij met den graaf het kantoor verliet.

Zij staken den winkel nu in den breedte over, en verlieten hem door een tweede deur, waarop zij een breede gang volgden, aan welks einde een trap naar beneden voerde.

De trap bleek uit te loopen op een kelder, die tameijk helder verlicht werd door een

groot venster — een van de met tralies verzekerde ramen, waarvan in het begin van dit verhaal sprake was.

Maar alvorens de beide heeren dezen kelder bereikten, had een der drie sleutels reeds dienst moeten doen, om de zware stalen deur te openen die de trap van den kelder scheidde.

In den kelder stond een groote, zeer zware tafel, van wit geschuurd hout, die waarschijnlijk bestemd was, om er goud en zilvergeld op uit te tel en.

Rechts tegenover de deur van de breede keldertrap bevond zich een tweede deur, eveneens van staal, die zich ongeveer in het midden van een betonnen tusschenmuur bevond.

De tweede sleutel moest zijn dienst verrichten, de zware bouten schoven met een zacht metalen geluid terug, en de deur was geopend.

Nu bevonden de beide mannen zich in de eigenlijke safe en de tusschenmuur bleek ruim anderhalve voet dik te zijn, terwijl de stalen massieve deur weinig minder dan een halven voet dik was.

Drie der wanden van de safe waren ingenomen door loketkastjes, de vierde wand tegenover een venster had weder een deur, bijna twee meter hoog, en voorzien van een geweldig strek sluiting.

Eckstein wees er lachend naar, en zeide toe :

„Gij ziet dat de juweelen van Zijne Hoogheid goed bewaard zijn ! Die deur weegt bijna twee ton, en zij kan alleen in beweging gebracht worden door electriciteit ! Geen tien man zouden haar op haar hengsels kunnen laten draaien !”

Onder het spreken had Eckstein den kleinste van de drie sleutels, het leek een eenvoudig metalen stiftje te zijn, in een kleine opening van de deur geschoven.

Hij draaide den sleutel om, greep een der zware wielen, die aan de buitenzijde van de deur bevestigd waren, deed het een halven slag wentelen, en dadelijk werd een gonzend geluid gehoord, en de deur begon langzaam op haar kolossale scharnieren te draaien.

Eindelijk was zij geheel open, en nu vertoonde zich een zeer sterke kast, met wanden van bijna vier decimeters, uit staal en gewapend beton bestaande, afgewisseld met lagen asbest.

Deze ruimte was door stalen tusschen-schotten in vakken verdeeld, en in een daarvan stond een kistje van gepolijst staal, dat Eckstein naar zich toetrok.

„Men zou niet zeggen, graaf, dat dit kistje, nauwelijks een handpalm lang, voor 800 000 francs aan juweelen bevat. Het is niet eens

veel grooter dan een groot sardineblikje, en ga nu uw gang, graaf !”

„De sleutel, als ik u verzoeken mag ?” zeide graaf Froitzheim, terwijl hij het kistje van den juwelier aannam.

Eckstein keek den graaf met groote verbazing aan, en hernam toen :

„De sleutel, graaf ? Maar dien heb ik toch niet ! Zijne Hoogheid bewaart dien toch immers zelf !”

„Dat is waar ! Hoe kon ik zoo vergeetachtig zijn !” riep graaf Froitzheim uit. „Nu, dan moeten de vier diamanten maar afzonderlijk in het vak worden gelegd !”

En met deze woorden schoof graaf Froitzheim het marokijnen étui in de opening.

„En het stalen kistje graaf ?” kwam Eckstein, „Gij zijt vandaag bijzonder verstrooid !”

„Het kistje ?” herhaalde de graaf langzaam.

„Wel — dat neem ik mee ! Ik behoud het bij wijze van aandenken !”

De juwelier staarde den graaf met open mond aan.

Hij was vaal bleek geworden, en stotterde :

„Verschoon, mij graaf — ik geloof dat deze grap wel wat ver gaat !”

„Het is in het geheel geen grap, waarde Eckstein — het is bloedige ernst !” hernam graaf Froitzheim, en hij liet het kistje bedaard in den buitenzak van zijn overjas glijden.

Met een gedempten kreet sprong Eckstein op den man toe, die tegover hem stond.

Het volgende speelde zich in slechts enkele seconden af.

De graaf ving den juwelier als het ware op zijn rechtervuist op, die Eckstein terzijde van zijn kin trof.

De juwelier duizelde, en zou op den granieten vloer gevallen zijn, als John Raffles — want de lezer zal wel begrepen hebben, dat het niemand anders was — hem niet in zijn krachtige armen had gegrepen en behoedzaam op den vloer had neergelegd.

„Het zou mij waarlijk leed doen, als ik dien braven man ook maar een schram had doen oploopen !” bromde Raffles voor zich heen.

„Hij zal wel een paar minuten buiten kennis blijven, en dat is ruimschoots voldoende.”

Hij trad haastig op de nog altijd openstaande kast toe, en greep hier en daar nog een paar kleine étuis, die hij bliksemsnel in zijn zakken liet glijden.

Het marokijnen étui ging denzelfden weg op.

Toen verliet hij haastig de safe, drukte zachtjes de deur dicht, nam er den sleutel

uit, die aan de beide anderen bevestigd was, besteeg de trap, zonder zich om de andere deur te bekommeren, volgde de gang, en trad, volkomen kalm en zich zelf meester, den winke binnen.

Een paar bedienden keken wel wat verbaasd op, toen zij den gewaanden graaf Froitzheim alleen zagen terugkeeren, maar zij koesterden blijkbaar in het geheel geen argwaan.

Blijkbaar had hun patroon beneden nog iets

te verrichten, en zou hij wel dadelijk weder verschijnen.

Raffles knikte de bedienden uit de hoogte toe, en richtte zijn schreden naar de winkeldeur.

Maar eensklaps bleef hij als aan den grond genageld staan.

De deur ging open — en op den drempel vertoonde zich zijn dubbelganger — graaf Froitzheim.

PIRATE

VIRGINIA CIGARETTES

HOOFDSTUK VI.

ER OP OF ER ONDER.

Eenige oogenblikken bleven alle aanwezigen als steenen beelden op dezelfde plek staan.

Behalve Raffles zelf begreep blijkbaar niemand zoo spoedig wat er eigenlijk geschiedde.

De echte graaf Froitzheim stond nog altijd met den zware, koperen greep van de geopende deur in zijn hand, en keek verbluft naar zijn evenbeeld, dat thans ongeveer in het midden van den winkel stond.

Toen vroeg hij op luiden toon, een stap naar voren doende :

„Wat heeft dat te beteekenen ? Moet het een grap verbeelden ? Ik wist niet dat ik een dubbelganger had !”

„Om u de waarheid te zeggen wist ik het ook niet, graaf !” hernam Raffles, behoedzaam een paar stappen naar voren doende, in de richting van de nog altijd geopende deur, waarachter de vrijheid wenkte.

Maar eindelijk schenen de bedienden uit hun versteening te ontwaken.

Als bij instinct gevoelden zij, dat er hier bedrog gepleegd was, en de afwezigheid van den patroon verscheen hun thans in een geheel ander licht !

Een hunner tok een kleine revolver te voorschijn, en schreeuwde :

„Geen stap verder, of ik schiet !”

Maar met een paar passen terzijde stelde Raffles zich zoo op, dat de bediende, die bijna tien meter van hem verwijderd stond, onmogelijk op hem kon vuren, zonder de kans te loopen, den echten graaf Froitzheim te treffen, die nu juist achter Raffles stond.

Maar de tweede winkelbediende was met een paar schreden op de lange tafel toegetreden, die als toonbank diende, en had daar een verborgen kleinen hefboom overgehaald.

Onmiddellijk begon de zware voordeur om haar hengsels te draaien en het volgende oogenblik zou zij in het slot vallen, en dan was het lot van Raffles onherroepelijk beslist !

Er waren zeker wel tien bedienden in de zaak aanwezig, waarvan de meerderheid van revolvers voorzien was, en daar hij geen anderen

uitweg wist dan de voordeur, zou men hem spoedig gevat hebben.

Raffles, die onmiddellijk het gevaar begreep, dat hem dreigde, aarzelde geen seconde.

Hij greep den stoel, die naast hem stond, en wierp dien met kracht in de richting van de deur, zoodat het meubel werd ingeklemd tusschen de deurpost en de deur zelve.

De zware stoel kraakte — maar hij hield het uit !

Met een sprong als van een panter was Raffles bij de opening, na graaf Froitzheim terzijde te hebben geduwd, die hem den weg wilde versperren, en het volgende oogenblik wipte hij op straat.

De auto wachtte een paar meters verder.

Henderson die den wagen bestuurd had, en die den echten graaf Froitzheim had zien binnen gaan, had zich juist gereed willen maken, Raffles ter hulp te snellen, toen deze op de auto kwam toeijlen.

Daar de motor op gang was gebleven, behoefde Henderson niets anders te doen dan in te schakelen.

En op hetzelfde oogenblik dat Raffles met een sprong, dien de beste acrobaat hem niet zou hebben verbeterd, over den rand van de auto wipte, schoot het voertuig vooruit.

Op straat had men gelukkig niets gemerkt van het voorval, dat zich binnen enkele seconden afspeelde, maar in de juwelierszak van Eckstein was reeds alles in rep en roer !

Tevergeefs had de bediende met zijn revolver den vluchteling twee schoten achterna gezonden

Hij stond op den drempel van de deur, en zou misschien zijn poging wel herhaald hebben, wanneer de drukte op straat hem daarvan niet terug had gehouden.

Hij durfde niet schieten, uit vrees voorbijgangers te raken, maar bij gebrek aan beter hief hij een moorddadig geschreeuw aan, wees op de weijlende auto en brulde :

„Houd den dief ! Houd den schelm ! Daar gaat hij in die lichtgele auto !”

Onmiddellijk ontstond er een opstootje, en

iedereen schreeuwde en tierde, maar er waren ook lieden, die het niet bij schreeuwen lieten, maar onmiddellijk tot de achtervolging overgingen.

En die lieden beschikten over auto's wat de zaak er voor den vluchteling niet beter op maakte.

Henderson scheen zijn instructies te hebben gekregen en stuurde den renwagen met vaste hand door de Breite Gasse.

Twee zijstraten voorbij de plek waar zich de winkel van Eckstein bevond, kwam een man op de auto toevliegen, die aanstonds vaart minderde, en sprong lenig als een kat op de treeplank, opende het portier, en nam naast Raffles plaats.

Het was Brand.

Raffles had zich een oogenblik omgewend en keek over den rand van de open auto naar zijn achtervolging.

Voor zoover hij kon waarnemen hadden drie eigenaars van auto's de achtervolging opgenomen — een groote Limousine, een grijze tourwagen en een ouderwetsche driewieler.

Wat het laatste voertuig betreft, koesterde Raffles in het geheel geen vrees, maar anders gesteld was het met de beide andere wagens, die zeer groot en krachtig schenen te zijn.

Over hun snelheid viel intusschen slecht te oordeelen, want wegens het drukke verkeer durfden zij blijkbaar niet al te snel te rijden.

Het geschreeuw dat voor den winkel van Eckstein was aangeheven, was al zeer spoedig niet meer te hooren, maar Raffles begreep maar al te goed, dat de politie op dit oogenblik reeds gewaarschuwd moest zijn en dat men waarschijnlijk ook den juwelier reeds in zijn eigen safe gevonden had, die natuurlijk aanstonds had verteld, hoe de vork in den steel zat.

Brand, die al dien tijd in groote spanning de terugkomst van Raffles op de afgesproken plek had afgewacht, en die eveneens achter zich gezien had, vroeg na eenige oogenblikken:

„Is er iets onverwachts gebeurd, Raffles, dat wij die groote haast moeten maken? Het heeft er vee van, of wij op de vlucht zijn!”

„Dat zijn wij ook, mijn waarde!” antwoordde Raffles lakoniek. „Alles ging uitstekend, Eckstein wees mij zelf den weg naar de safe, waar de diamanten van den Aartshertog bewaard worden, hij deed zelf alle deuren voor mij open, hij gaf mij zelfs eigenhandig het kistje over, waar in de juweelen bewaard werden, en ik was al weer veilig en wel in den winkel, na den braven juwelier een onschuldigen klap tegen de kaak te hebben gegeven, die hem van zijn positieven

berooftde, toen ik eensklaps te staan kwam tegenover..... raad eens wien?”

„Den Aartshertog!” riep Brand verschrikt uit.

„Nog erger! Tegenover zijn adjudant, mijn dubbelganger, graaf Froitzheim.”

„Alle duivels!” riep Brand onthutst. „Wat gebeurde er toen?”

„Ja, wat zou er wel gebeurd zijn! De winkelbedienden zagen ons samen, en daar zij niet tot het ras van de ezels behooren, begrepen zij aanstonds, dat een van die beide graven onecht moest zijn! En dat moest ik wel wezen, omdat hij zooeven pas den winkel was binnengekomen en wijl ik was teruggekeerd, zonder juwelier, met wien ik naar het keldergewelf was afgedaald! Een van de jongelieden hanteerde op niet onverdienstelijke wijze zijn revolver, schoot het wapen tweemaal op mij af, maar miste gelukkig, al was het dan ook op een streep na! De andere bracht een mechaniek in beweging, waardoor de deur, die de echte graaf Froitzheim had open laten staan vanzelf weder dichtging, en als ik niet snel een stoel had genomen en tusschen de deur en den post had geworpen, dan zou ik daar waarschijnlijk nog zijn! Gelukkig was Henderson op zijn post — en wij konden de vlucht nemen!”

„Nu, ik denk dat dit avontuurtje ons zal heugen!” zeide Brand hoofdschuddend.

„O, het is nog niet afgelopen! Wij zijn Zwitserland nog niet uit!” hernam Raffles droogjes.

„Kortom — het is een volkomen mislukking, nietwaar, Raffles?”

„Ik vraag je verschooning — dat heb ik niet gezegd! Je kunt toch bezwaarlijk van een mislukking spreken, nu ik dit in mijn zak heb?”

En Raffles stak de hand in den zak van zijn overjas en haalde er het kleine gepolijst stalen kistje uit, hetwelk Eckstein hem zelf ter hand had gesteld.

„Wat is dat?” vroeg Brand. „Wat zit daar in?”

„Voor 800.000 francs aan juweelen.”

„Mijn heme. — dat is geloof ik, alles wat hij aan kostbaarheden bezat!” kon Brand niet nalaten op een toon van beklag uit te roepen.

„Geen sprake van, mijn waarde! De Aartshertog bezit diamanten tot een bedrag minstens het viervoudige! Het is waar, dat zij niet alle bij Eckstein te bewaren zijn gegeven. Maar al was dat wel het geval, dan zou mij mijn daad nog volstrekt niet berouwen! De Oostenrijksche regeering, zij moge dan uit sociaaldemocraten bestaan, zal in ieder geval den uitgewezen Aartshertog niet in de kou laten staan, en hem,

indien het werkelijk te bewijzen is, dat hij zijn fortuin is kwijt geraakt, aan een pensioentje of iets dergelijks helpen. En ik kan met den besten wil van de wereld niet inzien, dat die jonge man zoo veel geld noodig heeft! Hij is veertig jaar geworden zonder de ware beteekenis van het geld te kennen, dat hij waarschijnlijk steeds als zijn rechtmatig eigendom heeft beschouwd. Indien ik mij niet vergis, bedroeg zijn apanage reeds het ronde sommetje van 2 000 000 kronen! Welnu — ik vind het volstrekt niet erg, dat hij nu het leven eens van een anderen kant leert kennen! Laat hij handelsreiziger, schermleeraar of automobielhandelaar worden! Alle zeer eerbiedwaardige beroepen — zeker minstens even eerbiedwaardig als dat van leeglooper?

„Zeg je dat alles in ernst?” vroeg Brand half glimlachend, half boos.

„In vollen ernst. Als hij hulpbehoevend was, niet goed bij het hoofd of oud en zijner dagen zat, dan zou het wat anders zijn — maar hij is jong en sterk. — Hij kent vele talen, hij is in talrijke takken van sport bedreven — als hij wil, kan hij morgen een betrekking als gouverneur krijgen op een of ander kasteel! Ik kan mij volstrekt niet voorstellen, waarom men het blijkbaar heel gewoon vindt, dat te Moskou een voormalig admiraal van de vloot biscoop is geworden en dat in diezelfde stad een ex-minister, een der rijkste inwoners thans met kranten loopt, terwijl men het zonderling zou moeten vinden dat iemand, die Aartshertog is geweest, zijn brood verdient met een beroep, dat op zijn minst even eerlijk en fatsoenlijk is! Maar mij dunkt, dat wij verstandiger doen, dergelijke filosofische beschouwingen tot een meer geëigend tijdstip uit te stellen! Ik geloof niet, dat het hiervoor nu het juist oogenblik is, nu wij met een vaartje van vijftig mijlen achtervolgd worden en ik in mijn zak andermans diamanten heb!”

„Waar rijden wij in 's hemelsnaam naar toe?”

„Dat interesseert mij voor het oogenblik minder — het is mij voldoende, dat wij zeer hard ergens vandaan rijden! Henderson kent hier goed den weg, tot ons ge'uk, en hij doet natuurlijk voor alles moeite uit Bern te komen! Zijn wij eenmaal buiten Bern, dan zal alles zich nog wel ten beste schikken!”

„Maar je weet toch, welke richting wij inslaan?”

„Ja, dat wel — wij rijden in zuidelijke richting, dat wil zeggen, naar Thun!”

„Veronderstel, dat wij zonder kleerscheuren die plaats bereiken — wat dan?”

„Dan blijven wij doorrijden.”

„Waarheen?”

„Dat weet ik niet — het is van volkomen ondergeschikt belang!”

„Je denkt er luchtig over! En als ze ons inhalen?”

„Waarom zouden ze ons inhalen?”

„Waarom? Lieve hemel — omdat zij harder rijden dan wij!”

„Dat is zoo goed als onmogelijk! Wij hebben gelukkig een renwagen onder onze voeten, die zeer gemakkelijk honderd-twintig kilometer per uur haalt!”

„Er zijn wagen, die de 150 halen!”

„Ben je weer in de contramine? Zeker zijn er van die wagens, maar die worden uitsluitend op houten renbanen gebruikt en men heeft ze maar niet zoo spoedig bij de hand! Als wij maar eerst den noodigen afstand hebben weten te brengen tusschen ons en onze achtervolgers, dan is de rest kinderspel! Wij zullen, zoodra wij daartoe gelegenheid hebben, de kleur van den wagen veranderen, ik zal mijn vermommen afwerpen, en daar niemand jouw gelaatstrekken gezien heeft, zal die ontvluchting niet zoo moeilijk vallen!”

De naaste toekomst zou echter leeren, dat Raffles in dit speciale geval misschien wel wat al te optimistisch geoordeeld had!.....

HOOFDSTUK VII.

OP HET NIPPERTJE.

Men was reeds de grens van de stad genaderd en Henderson was met vliegende vaart over een van de prachtige bruggen gereden, die hier over de Ahr geslagen zijn.

Hij volgde nu den weg, die langs den linker-oever van dezen stroom naar Thun voert, en die door dalen en over heuveltoppen leidt.

De weg is breed en goed geplaveid en Raffles twijfelde er dan ook geen oogenblik aan, of hij zou, nu hij eenmaal Bern achter zich had gelaten, met niet al te veel moeite Zwitserland kunnen verlaten.

Op een eenzame plek van den weg zouden zij eenvoudig halt houden, de schotten van den wagen zouden, door een kleinen hefboom in werking te stellen, door een wand van een andere kleur worden vervangen en de auto zou van lichtgeel, donkerrood worden.

Er bevond zich een geheime bergplaats in, volkomen onvindbaar voor wie het geheim niet kende, en daarin zouden de juweelen verborgen worden.

Tenslotte zou Raffles de gelegenheid krijgen zijn vernomming af te werpen, de valsche passen zouden hun dienst weder bewijzen, Henderson zou zijn lichtgroen uniform uittrekken, ergens verbergen en daarvoor in de plaats een donkerbruine vertoonen en het zou een knappe politiemann moeten zijn, die dan nog het bedrog ontdekte.

Maar er was een klein bezwaar — en dat bezwaar had den vorm aangenomen van twee automobielen, die snel op ongeveer een kilometer afstand achter den renwagen over den straatweg vlogen.

Weliswaar schenen deze wagens niet zoo snel te loopen als de auto van Raffles, maar het scheelde toch maar weinig, en dit moest inderdaad een ernstig gevaar worden genoemd, want nu zou men uren en uren achtereen moeten rijden, alvorens er gelegenheid bestond, zonder kans van te worden ingehaald, het uiterlijk van den wagen te veranderen.

Zijwegen waren er voorloopig niet, tenminste

niet, die voor een auto begaanbaar waren en men zou dus den straatweg onmogelijk kunnen verlaten!

En dit was des te noodlottiger, daar radio, telefoon en telegraaf natuurlijk reeds in werking waren gesteld, die de tijding van den stoutmoedigen roof in de juwelierszaak van Herrn Eckstein reeds naar alle windrichtingen zouden hebben rondgebazuind!

Overal, in geheel Zwitserland, zouden de politie-autoriteiten binnen een half uur gewaarschuwd zijn en aan de grens zou men nauwkeurig acht slaan op alle lichtgele auto's met drie reizigers, waarvan er een zeer veel gelek op graaf Froitzheim en de chauffeur een lichtgroene uniform droeg.

Er schoot dus voorloopig niets anders op over, dan zoo hard mogelijk door te rijden, in de hoop, dat de beide groote auto's de achtervolging spoedig zouden opgeven, zoodra zij zagen, dat die toch hopeloos was!

Maar daar leek het voorloopig nog volstrekt niet op! Integendeel, het scheen, dat de bestuurders van de beide groote wagens er alles op gezet hadden, om de vluchtelingen in te halen.

De wagen reed thans met een gemiddelde snelheid van bijna negentig kilometer over den weg.

Het was een groot geluk, dat zij betrekkelijk weinig voertuigen inhaalden of passeerden, want op den duur zou deze vaart wel eens noodlottige gevolgen kunnen hebben.

Ieder ander chauffeur dan James Henderson zou ook waarschijnlijk geweigerd hebben met een duivelsche snelheid te rijden over een weg, die onophoudelijk zigzagde, kronkelde, lussen en bochten beschreef en soms op een slang gelek, die zichzelf in den staart bijt.

De weg gelek hier bijzonder veel op de befaamde serpentes van den Lötschberg.

En zoo kon het dan niet uitblijven of enkele malen zagen de vluchtelingen bijna vijfhonderd meter boven zich, op denzelfden weg, dien zij

volgden, de beide achtereenvolgende auto's!

En toch waren zij dan gescheiden door een afstand van minstens drie kilometers!

Op verscheidene punten voerde de weg langs een peilloozen afgrond, waarvan hij slechts gescheiden was door een zeer lage ballustrade eigenlijk niet meer dan een kleine verhooging en de minste onzekerheid, de geringste onoplettendheid van Henderson zou hier een zekeren dood beteekenen!

Maar de reus kende dezen weg gelukkig uitstekend en zijn vuisten omklemden met ijzeren greep het stuur.

De wagen lag vast op den weg, dank zij zijn lagen bouw en Raffles en Brand koesterden dan ook in dit opzicht geen vrees.

En tot hun blijdschap bemerkten zij, dat de beide achtereenvolgende auto's die veel hooger gebouwd waren en dus ook meer aan slingeren onderhevig, deze gevaarlijke snelheid niet hadden kunnen volhouden, waardoor de afstand zienderoogen grooter werd.

En ongeveer halverwege tusschen Bern en Thun bedroeg de afstand, die de vluchtelingen van hun achtervolgers scheidde, reeds bijna tien kilometers!

De wagen had thans de vlakke bereikt en overal strekten zich verrukkelijke bosschen uit, afgewisseld met bloeiende landouwen en malische weiden.

De zon begon naar de kim te nijgen.

Nog een uur en zij zou achter de heuvelen in het Westen zijn verdwenen.

En toen deed zich het noodlottige incident voor, dat het geheele ontvluchtingsplan in duigen dreigde te werpen.

Op ongeveer vijf kilometers van Thun kwam hun een motorwielrijder tegemoet.

De man behoorde zeker tot het gilde der gelegenheidsrijders, want hij was zijn stuur nog niet al te goed meester en zwaaide op tamelijk gevaarlijke wijze over den weg heen en weer.

Hij bereed een zware Pope, een machine van tien paardenkracht, en hij was gekleed in een lichtgelen motorjekker, terwijl zijn hoofd op het gezicht na schuil ging in een geel lederen motorkap, waaraan een vervaarlijke stofbril was bevestigd.

Henderson matigde de vaart van den wagen eenigszins en hield, volgens de regelen van het verkeer de rechtszijde van den straatweg.

De motorrijder echter, wellicht zenuwachtig geworden door de plotselinge verschijning van den renwagen, hield links en het had er allen schijn van, alsof hij aan de andere zijde langs de auto trachtte heen te komen, misschien

wel om den smallen zijweg in te slaan, die een weinig verderop begon.

Henderson temperde nog meer de vaart van zijn wagen, daar hij een aanrijding voorzag, maar op hetzelfde oogenblik wierp de motorwielrijder opnieuw het stuur om — en een seconde daarop had de botsing plaats.

Op het laatste oogenblik had Henderson zooveel mogelijk naar rechts uitgehaald, sterk remmende, maar hij had daarbij niet kunnen voorkomen, dat het rechtervoorwiel met kracht tegen een mijlpaal aanbotste.

Er deed zich een gekraak hooren — alle spaken van het wiel waren gebroken en de wagen stond stil.

Maar dit was niet alles.

De motorwielrijder had eveneens geremd, maar hij was niettemin met een tienmijs vaart tegen het voorste gedeelte van den renwagen aangereden en zijn rijwiel was volkomen vernield.

Hij zelf was er betrekkelijk goed afgekomen op eenige schrammen en builen na.

Hij stond op en ging hinkend en strompelend naar den rand van den weg, waar hij zich van zijn motorkap begon te ontdoen.

Hij vertoonde het bleek, ontdaan gelaat van een jongeman van omstreeks vijf en twintig jaar.

Henderson had onmiddellijk de auto verlaten en onderzocht de aangerichte schade.

Het was ernstig genoeg — niet alleen was het rechterwiel geheel vernield, maar de vooras was verbogen en de verbinding met den stuurstang had zwaar te lijden gehad — daarenboven was de radiator ingedrukt, kortom er viel niet aan te denken, de auto in dezen staat te gebruiken en het zou wel uren duren, eer zij in zooverre was opgelapt, dat zij weer bestuurbaar werd.

Met eenige woorden deelde Henderson dit aan Raffles mede, die zich in de auto had opgericht en met opeengeklemd lippen naar de uiteenzetting luisterde.

Toen Henderson had uitgesproken, stapte Raffles uit de auto ging op den motorwielrijder toe, die met zijn zakdoek zijn geschramd gezicht bette en zeide ernstig:

„Doet u lang aan motorwielrijden, mijnheer, als ik vragen mag?”

„Ik rijd al een maand, mijnheer!” antwoordde de jongeling die het onheil had aangericht op benauwenden toon.

„Ei zoo?” hernam Raffles. „Neem dan dezen goeden raad van mij aan, mijnheer, beproef het gedurende de eerstvolgende maan-

den eens met een kinderwagen! Ik geloof dat gij de regels van den weg niet goed kent — en om u de waarheid te zeggen, had ik wel lust u te oorvijgen!”

„Wil ik het even doen, Mylord?” vroeg Henderson gretig en hij maakte reeds aanstalten zijn mouwen op te stroopen.

„Neen, Henderson!” antwoordde Raffles, zonder zijn kalmte te verliezen, „want ik vrees, dat deze jongeheer in dat geval meer zou hebben aan een likkoets dan aan een kinderwagen! Wij hebben nu wel wat anders toe doen! De auto is zeker onbruikbaar?”

„In dezen toestand zeker, Mylord!”

„Kom dan snel mede!”

En zonder zich verder om den ongelukkigen Zondagsrijder te bekommeren, namen de drie mannen snel ieder een van de valiezen, die in de verongelukte auto stonden en haastten zich verder.

De weg, zeer eenzaam op deze plek, liep hier door een prachtig woud van opgaand geboomte, dat in vele richtingen door dwarswegen doorsneden werd.

Na ongeveer tien minuten te hebben geloopt, waarbij zij den hoofdweg zorgvuldig vermeden, stond Raffles eensklaps stil en bleef in luisterende houding onbeweeglijk staan.

Op eenigen afstand klonken schoten.

„Wat is dat?” vroeg Brand tamelijk ongerust.

„Geweerschoten!” antwoordde Raffles kortaf. „Jagers?”

„Neen, het klinkt niet als schoten van een jachtbuks — het zijn militaire geweren! Luister maar naar den drogen knal als van een zweepslag! En daar — mitrailleurs!”

„Wat is dat nu! Dat is toch onmogelijk! riep Brand.

„Waarom zou het onmogelijk zijn? Het is integendeel zeer verklaarbaar — ik las gisteren juist in een der Zwitsersche bladen, dat de groote manoeuvres hier in de buurt en verder in de Berner Alpen vandaag begonnen zijn!”

„Komaan — dat ziet er goed voor ons uit!” bromde Brand. „Die vervloekte motorwielrijder!”

„Mylord had ongelijk door mij te beletten, dat uilskuiken af te straffen!” gromde Henderson.

„De auto's die ons achtervolgd hebben, kunnen over een kwartier de plek bereikt hebben, waar onze auto gestrand is,” hernam Brand „en ik zou wel eens willen weten, hoe wij nu te voet verder moeten komen!”

„Als wij maar eerst Thun bereikt hebben,

dan is alles in orde!”

„Ik wil het aannemen — maar hoe komen wij daar zonder tien maal te zijn aangehouden?”

Raffles keek peinzend voor zich uit en eensklaps scheen zijn gelaat te verhelderen.

„Er is misschien nog wel een middel — als wij ons maar tot het vallen van den avond in dit bosch verborgen weten te houden! Het begint al duister te worden!”

Intusschen werd het geweervuur steeds heviger — het was duidelijk, dat er in de onmiddellijke nabijheid een groot schijngevecht geleverd werd.

Plotseling stormde er bijna een halve compagnie soldaten op een honderd pas afstand van de vluchtelingen voorbij, die blijkbaar in een inzinking van het terrein verborgen hadden gelegen en nu een stormloop op de vijandelijke stelling ondernamen.

Het duurde niet lang, of de soldaten in hun grijze uniformen waren tusschen de boomen verdwenen.

De mitrailleurs knetterden en nu klonk boven alles uit het gedonder van het grof geschut.

Nog altijd kwamen er, moeielijk strompelend, afzonderlijke manschappen voorbij, die zeker uitgeput waren door de vermoeienissen van den dag en ook tal van zoogenaamde „lijntrekkers” die liever lui dan moe waren, in deze hitte een vijandelijke stelling te bestormen.

Maar eindelijk schenen ook de laatsten voorbij getrokken te zijn en nu gingen de drie mannen haastig verder het bosch in en ontdeden zich op een eenzame plek zoo snel zij konden van hun vermomming.

De lichtgroene livrei, het zwarte costuum van Raffles en de lichtgrijze overjas van Brand werden in een kuil in den grond gelegd en zorgvuldig dichtgedekt met aarde, takken en bladeren.

Raffles liet snel zijn gelaat een geheele verandering ondergaan en vlug trokken de mannen de kleederen aan, welke zich in de valiezen bevonden.

Het kistje met diamanten werd snel geopend en de kostbaarheden werden over de drie mannen verdeeld, waarna het kistje zelf in de beek werd geworpen, die op een paar meters afstand door het woud stroomde.

Juist op dat oogenblik werd „verzamelen” geblazen, van alle kanten weerklonk het luide hoorngeschal en bijna onmiddellijk werd het vuren gestaakt.

Voor dien dag schenen de manoeuvres beëindigd te zijn.

De drie mannen waren nog eenigen tijd voortgelopen en stonden nu aan den zoom van het bosch en aan den rand van een uitgestrekte weide.

Hier waren een groot aantal wagens geplaatst, behoorende tot den trein van een der beide strijdende partijen — munitiewagens, rijdende keukens, wagens voor het aanleggen van veld-telefoon, schijnwerpers met alle toebehooren en andere voertuigen.

Ongeveer op het midden van het veld stond een tamelijk groote tent, en dicht daarbij waren een tweetal vliegmachines blijkbaar zooeven neergestreken, want er stapten eenige officieren uit, in pelzen gehuld, die zij aanstonds uit trokken, daar de warmte inderdaad zeer drukkend was.

Van alle kanten kwamen soldaten aanloopen, die hun zware ransels aflegden en zich onmiddellijk, ten uiterste vermoeid, in het gras lieten neervallen.

Er steeg rook uit alle keukenwagens en het was dus duidelijk, dat de manschappen aanstonds zouden eten. Er was slechts weinig publiek op deze eenzame plek aanwezig en dat werd door de uitgezette wachtposten op eerbiedigen afstand gehouden.

„Een van die vliegmachines moeten wij hebben! zeide Raffles zachtjes, maar op vastberaden toon. „Zij kunnen ons redden! Ik meende er zooeven reeds een gehoord te hebben en dat bracht mij dadelijk op het denkbeeld ons met een van die toestellen in veiligheid te brengen!”

„Maar dat is immers onmogelijk, Edward!” kwam Brand verschrikt. „Men zal ons dadelijk aanhouden — wij worden gefouilleerd — misschien wel als spionnen behandeld.”

„Wij zullen wachten tot de duisternis geheel gevallen is en gebruik maken van de omstandigheid, dat alle soldaten zeer vermoeid zijn en wel aanstonds in slaap zullen vallen. Zij zijn bezig met het opzetten van de tenten, zooals je ziet.”

Inderdaad verrezen allerwege de donkergele tenten als paddestoelen uit den grond, waarin de manschappen den nacht zouden doorbrengen.

Hier en daar werden de kampvuren ontstoken en het was inderdaad een fantastisch schouwspel de manschappen van twee regimenten op oorlogssterkte daar vereenigd te zien, op die groote weide, aan alle kanten door boomen omgeven.

Het was duidelijk, dat de achtervolgers in hun auto's het spoor voor het oogenblik

bijster waren geworden, zelfs al hadden zij het wrak van de auto gevonden, maar de drie mannen behoefden er niet op te rekenen, dat deze betrekkelijke veiligheid lang duren zou, want de politie zou, misschien door de militairen geholpen, zoodra zij gewaarschuwd was, wel een klopjacht door het bosch gaan houden.

Het was er nu bijna volkomen duister en snel werd er een plan van aanval beraamd.

De drie mannen legden zich in hinderlaag, dicht bij de plek, waar zij telkenmale een der schildwachts hadden zien passeeren, een reusachtig gebouwden kerel.

Toen de man weder voorbijkwam, sprong Henderson uit de duisternis overeind en velde den schildwacht met een goed gericht kaakslag, die hem ter aarde deed tuimelen. In een oogwenk was de man gekneveld en geboeid, voor hij een kreet had kunnen slaken, en nu kropen de drie mannen als langens door het hooge gras naar het midden van de uitgestrekte weide.

Het was een gelukkige omstandigheid, dat het nieuwe maan was en dat de weide alleen en dan nog schaars verlicht werd door de weinige kampvuren, die overigens één voor één uitdoofden.

Zoo bereikten zij een van de beide vliegmachines.

Waarschijnlijk met het oog op het standvastige fraaie weder, had men het niet noodig geoordeeld, de vliegtuigen onder dak te brengen en alleen het uitstekend gedeelte van de motor was met zeildoek overdekt.

Er liep een soldaat met een geweer op den schouder bij één der machines op en neder, maar hij deelde spoedig het lot van zijn makker — een vuistslag van Henderson deed hem zonder een kik te geven ter aarde storten.

Ook dezen man werd de mond gesnoerd, opdat hij geen ontijdig alarm zou maken en daarop klommen Raffles en Brand als katten aan boord van den dubbeldekker.

Een paar seconden waren voldoende om hun de plaatsing der verschillende hefboomen te doen ontdekken. Henderson greep met zijn krachtige vuisten een der schroefbladen, en trok de schroef met kracht naar beneden, zoodat de motor aansloeg.

Aanstonds wentelde de groote schroef met razende snelheid rond en Henderson had maar juist den tijd onder de benedenste draagvlak door te duiken, een der tusschenspijlen te grijpen en zich in het toestel te hijschen, want reeds rolde de tweedekker op zijn twee

wielen over de grasvlakte!

Het geweldige lawaai van de motor had in een ommezien alle bewakende mannen op de been gebracht — maar zij kwamen te laat — reeds verhief het toestel zich trots in de lucht en zweefde een oogenblik later boven de toppen der boomen, welke de weide omringden!

Aan boord bevond zich een compas en nadat Brand de elektrische lichtinstallatie ontdekt had, kon Raffles, op dit compas sturende, in zuidelijke richting aanhouden. In twee en een half uur legde hij den afstand af, die Thun van Genua scheidt. Hij streek neder om bij twaalven in den nacht op een hoogvlakte in de buurt van San Martino, nauwelijks een half uur gaans van de zoeven genoemde haven-

plaats af en daar waren de drie avonturiers wel genoodzaakt de machine aan haar lot over te laten, met de wetenschap, dat zij bij het krieken van den volgenden dag ontdekt zou worden — de Italiaansche autoriteiten moesten dan maar voor de terugzending zorgen!

De drie mannen brachten den nacht in een klein logement door, en zoodra den volgenden dag de zon boven de kim rees, begaven zij zich naar de haven en eischten hun motorboot op.

En nauwelijks waren zij vijf minuten van de kust, of de havenmeester van Genua ontving telegrafisch bevel, dat geen enkel vaartuig tot nader order en zonder deugdelijk te zijn onderzocht, de reede mocht verlaten!

De volgende aflevering bevat:

De gek van Kingscote

**VERRAS UW VROUW, MAAK HAAR EENS BLIJ,
GE SPINT ER ZELF ZIJDE BIJ!**

Een modern goed Kookboek

met ruim 600 recepten uit de praktijk. Het behandelt niet alleen de dagelijksche keuken, maar ook de voorgerechten, gebak, warme en koude dranken, inmaak, enz.

Alles met eenvoudige, duidelijke bereidingswijze. Het boek is 224 pagina's groot, keurig papier, fraai gedrukt en wordt tijdelijk, gebonden in stevige linnen band geleverd tegen den ongelooflijk lagen prijs van

95 cent

Franco toezending volgt na ontvangst van postwissel of storting op postrekening No. 60092

N.V. ROMANBOEKHANDEL, Leidschegr. 72 D, AMSTERDAM C.

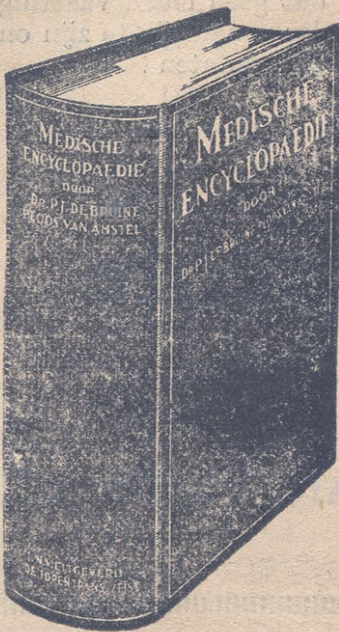
2e DRUK De vele aanvragen maakten in korten tijd noodig een 2e DRUK

Medische Encyclopaedie

voor gezin en verpleging, samengesteld door

Dr. P. J. DE BRUÏNE PLOOS VAN AMSTEL, Arts te Amsterdam

ruim 500 pagina's in kloeke duidelijke letter op stevig papier, 8 fraaie gekleurde platen, benevens een aantal zwarte op kunstdrukpapier.

Formaat van het werk 25 x 17 c.M.

Compleet, gebonden in prachtband, slechts fl. 4.50.

Ieder die iets weten wil over bloedarmoede - bloeddruk - blaas-catarrah - kleurenblindheid - angina - maagkramp - kanker - kinkhoest - reumatiek - spataderen - suikerziekte - slape-loosheid - zwangerschap - zenuwziekte - schurft - spit - tuberculose, of wat dan ook, kan nu gemakkelijk inlichtingen krijgen. Deze

Medische Encyclopaedie

voor ieder gezin bevat ruim 2000 onderwerpen, beschrijft alle ziekten en de nieuwste geneesmethoden. Naar de allerlaatste gegevens is dit werk geheel nieuw opgebouwd en gemakkelijk leesbaar geschreven door den bekenden Amsterdamschen huisarts

Dr. P. J. de Bruïne Ploos van Amstel

Prachtige moderne platen, waaraan bekende professoren hun medewerking verleenden, uitgevoerd in veelkleurendruk op kunstdrukpapier, illustreeren het werk.

Het geheel is voortreffelijk gedrukt op uitmuntend houtvrij papier, ruim 500 pag.

In normale tijden zou zulk een werk minstens hebben

gekost fl. 15.— NU slechts fl. 4.50.

Het prachtwerk wordt franco huis geleverd na ontvangst van onderstaand bestelbiljet.

Desgewenscht de betaling te voldoen in vier maandelijksche termijnen: de eerste à fl. 1.50 en de drie volgende à fl. 1.—.

**Verkrijgbaar bij N.V. ROMAN-, BOEK- EN KUNSTHANDEL
LEIDSCHEGR. 72, AMSTERDAM (C.)**

Postrekening 60092. Telefoon 31791.

Bestelbiljet.

Ondergeteekende wenscht franco te ontvangen van **N.V. ROMAN-, BOEK- EN KUNSTHANDEL, Leidschegr. 72, Amsterdam C. Postrekening 60092, Tel. 31791**

Ex. Medische Encyclopaedie

In linnen prachtband compleet fl. 4.50, en wenscht dit bedrag te betalen à contant/in 4 maandelijksche termijnen: de eerste à fl. 1.50 (wordt heden verzonden) en de drie volgende à fl. 1.— *

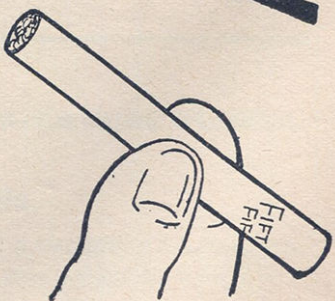
Naam

Woonplaats

* S.v.p. doorhalen welke wijze niet wordt gewenscht.

R.B.K.

*"Speciaal en wetenschappelijk
geproduceerd om bescherming
van de keel te
waarborgen!"*

Leest onderstaande, geheel
spontaan geschreven brief van
een enthousiasten Fifty-Fifty
rooker, waarvan het origineel
ten onzent ter inzage is en
waarvoor niets werd betaald.

Amsterdam, 27 Februari 1934.

Fa. Goodwin & Co.,
P. B. 2. Amsterdam.

Mijne Heeren,

Toen ik voor eenigen tijd Uw annonce in de krant las betr. Fifty-Fifty
sigaretten die U „Fluweel voor de Keel” noemde, heb ik eens een pakje gekocht.
Ik had n.l. reeds sinds langen tijd op dokters advies zeer veel minder moeten
rooken dan ik gewend was, daar ik dikwijls last van mijn keel had, doch het
verlangen naar een extra rookertje en de geruststellende zinsnede in uw adver-
tentie deden mij het besluit nemen Uwe sigaretten eens te probeeren.

Ik voel mij nu eigenlijk verplicht U even te zeggen, dat ik thans weer
evenveel kan rooken als vroeger, en hiervan, dank zij Uw heerlijk koele en zuivere
Fifty-Fifty's geenerlei nadeeligen invloed meer kan constateeren.

Ik dank U daarom ten zeerste, dat U mij in staat gesteld hebt weder
ten volle van het genot, dat rooken geeft, te kunnen profiteeren en teeken met
alle hoogachting

Uw dw.

(w.g.) R. v. H., Amsterdam.

FIFTY

= FIFTY

AMERICAN CIGARETTES
„Fluweel voor de keel”

